

การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
กนิษฐา คำมูลคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการเมืองการปกครอง
กุมภาพันธ์ 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
กนิษฐา คำมูลคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการเมืองการปกครอง
กุมภาพันธ์ 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าอิสระของ
นางกนิษฐา คำมูลคร แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ผศ.ดร.สิทธิชัย ตันศรีสกุล)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

(ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ)

(อาจารย์ ดร.อลงกรณ์ อรรคแสง)

กรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ.สีดา สอนศรี)

คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดพุฒ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 27 เดือน ก.พ พ.ศ. 2559

ประกาศขอบคุณการ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาของประธานคณะกรรมการสอบ
ขอบคุณกรรมการทุกท่าน และผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาชี้แนะแก้ไข
ข้อบกพร่อง ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งผู้ศึกษาขอ
กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้เอื้อยนาม
และขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ปลัดเทศบาล บุคลากร พนักงานจ้าง สมาชิกสภาเทศบาล เทศบาลตำบล
หนองอีบุตรที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ด้วยความดีและประโยชน์ หากพึงมี
จากงานศึกษาครั้งนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณของบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนวาง
พื้นฐานการศึกษาแก่ผู้ศึกษา

กนิษฐา คำมูลคร

ชื่อเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล
หนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นางกนิษฐา คำมูลคร

กรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย

ปริญญา ร.ม. สาขาวิชา การเมืองการปกครอง

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2559

บทคัดย่อ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 ราย จากบุคลากรในเทศบาลตำบลหนองอีบุตรที่มีข้อมูลเชิงลึก

ผลการศึกษา พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีทั้งหมด 58 ตัวชี้วัด 75 เกณฑ์ การตรวจประเมินพบว่าเทศบาลตำบลหนองอีบุตร เป็นไปตามตัวชี้วัด 58 ตัวชี้วัด 73 เกณฑ์การตรวจประเมิน ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การตรวจประเมิน จำนวน 2 เกณฑ์การตรวจประเมิน คือ ก่อนการปฏิบัติงานหรือการตัดสินใจที่มีผลต่อประชาชน ไม่มีผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของเทศบาล และการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนซึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ซึ่งเทศบาลสามารถปฏิบัติงานตามแผนคิดเป็นร้อยละ 79.51 ซึ่งอาจจะเกิดจากงบประมาณเวลา ไม่เหมาะสม ผู้บริหารต้องกำชับ และกำกับดูแล แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และยังประสบปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่มีเอกสารหลักฐานรองรับ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก บุคลากรในเทศบาลไม่ปฏิบัติที่นอกเหนือจากหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ไม่มีการจัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน ประชาชนไม่ให้ความสนใจในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล บุคลากร ที่นอกเหนือจากได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุมชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนอย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ว่าหลักการมีส่วนร่วม ไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การปรึกษาหารือ การแสดงประชนมติ รวมถึงการปรับปรุงประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

TITLE Administration in Accordance with Good Governance of Nong- E-Boot Sub-district Municipality Huaiphung district Kalasin Province

AUTHOR Mrs.Kanittha Kammunkorn

ADVISORS Asst.Prof. Cherngcharn Chongsomchai

DEGREE M.Pol.Sc. **MAJOR** Master of Politics Science Program in Politics and Governments

UNIVERSITY Maharakham University **DETE** 2016

ABSTRACT

Administration in Accordance with Good Governance of Nong- E-Boot Sub-district Municipality Huaiphung district Kalasin Province was to study

1) Administration in Accordance with Good Governance of Nong- E-Boot Sub-district Municipality Huaiphung district Kalasin Province 2) To study the recommendations to improve the problem. Administration in Accordance with Good Governance of Nong- E-Boot Sub-district Municipality Huaiphung district Kalasin Province

Collecting information from key informants were 30 from personnel of Nong- E-Boot Sub-district Municipality.

The results showed that Administration in Accordance with Good Governance all 58 indicators 75 criteria in the audit found that Nong- E-Boot Sub-district Municipality according to the 58 indicators 73 criteria in the audit don't meet the criteria evaluating criteria of 2 audit is the first operation or decisions affecting the people. There is no research or academic work involved. The executive committee should be appointed to conduct a research on the opinions to the decisions of the municipality and the performance does not meet the plan, which is less than 80 percent which municipalities can work according to the plan were 79.51%. This may be due to budget, time is inappropriate. The executive must be charged and oversight committee evaluation continuously and also had no evidence to support practice to prepare for a check from the external agencies. Personnel in the municipality are not practical, besides that is responsible. No documentation of work. People do not pay attention to check the performance of the board. Members of the Municipal Council and personnel appointment as beyond the community committee to safeguard their

interest seriously. The public participation is not in line with the principle of administration according to good governance that the principle involved. No expression, the referendum public hearings, includes improving relations effectively.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
ความสำคัญของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	11
กรอบตัวชี้วัดธรรมาภิบาล	17
เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลพื้นฐาน	19
รูปแบบของเทศบาลและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล	28
บริบทของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3 วิธีดำเนินการศึกษา	44
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	46

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
ความมุ่งหมายของการศึกษา	86
สรุปผล	86
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	105
ภาคผนวก ข ภาพประกอบการการศึกษาค้นคว้า แผนพัฒนาสามปีของเทศบาล ตำบลหนองอีบุตร	125
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 หลักนิติธรรม หน่วยงานมีความผูกพันต่อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ	19
2 กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมาย	21
3 ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่	21
4 หลักคุณธรรม ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน	22
5 ปลอดจากการทำผิดวิจัย	22
6 หลักความโปร่งใส หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง	22
7 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ	23
8 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล	24
9 หลักการมีส่วนร่วม หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	24
10 หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน	25
11 หลักความสำนึกรับผิดชอบ หน่วยงานมีการบริหารงานมีประสิทธิภาพ	25
12 หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล	26
13 หลักความคุ้มค่า หน่วยงานมีการประหยัด	26
14 หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	26
15 หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน	27
16 หลักนิติธรรม	48
17 หลักคุณธรรม	59
18 หลักความโปร่งใส	61
19 หลักการมีส่วนร่วม	67
20 หลักความสำนึกรับผิดชอบ	70
21 หลักความคุ้มค่า	73

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงเป็นผลมาจากความบกพร่องความอ่อนแอและการหย่อนประสิทธิภาพของกลไกด้านการบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนรวมถึงการทุจริตและการกระทำผิดจริยธรรมในวิชาชีพหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากการขาดการบริหารจัดการที่ดีทำให้ไทยต้องขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เพื่อนำมาฟื้นฟูและพัฒนาประเทศประกอบกับสถานการณ์ในขณะนั้นได้เกิดกระแสการตื่นตัวในเรื่องของการบริหารจัดการที่ดีจากองค์การพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนักวิชาการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงทำให้องค์กรต่างประเทศที่ให้เงินกู้และเงินช่วยเหลือเช่นธนาคารโลก (World Bank) ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ควบคู่ไปกับการช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและให้การใช้นั้นมีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ถวิลวดี บุรีกุล. 2547 : 2-8)

รัฐบาลขณะนั้นเห็นความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมีการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างทันการณ์จึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างระบบต่างๆของประเทศทั้งภาครัฐเอกชนและภาคประชาชน (สำนักงาน ก.พ. 2544) ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ 6 ประการได้แก่หลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความรับผิดชอบหลักความมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า หลักการดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้เป็นหลักในการบริหารประเทศ

ปัจจุบันประเทศต่างๆได้มีการตื่นตัวและให้ความสำคัญต่อการสร้างหลักธรรมาภิบาลหรือระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศชาติของตนในอันที่จะสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและภาวะวิกฤติได้อย่างทันสถานการณ์หรืออย่างน้อยที่สุดก็เพื่อที่จะสามารถยืนหยัดได้ในเวทีโลกเช่นเดียวกันกับนานาประเทศสำหรับประเทศไทยแนวคิดในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลหรือระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมีการกล่าวถึงเป็นระยะในแวดวงนักวิชาการตั้งแต่ช่วงก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ซึ่งได้มีการกล่าวถึงในแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าวอย่างไรก็ตามแนวคิดดังกล่าว ยังไม่แพร่หลายนักโดยมีเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือประการแรกแนวคิดยังขาดความชัดเจนประการ ที่สองคนส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความใส่ใจเท่าที่ควรเมื่อประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจทำให้ รัฐบาลไทยหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลอย่างจริงจังโดยพิจารณาเห็นถึงความจำเป็น ที่ประเทศชาติต้องมีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเป็นองค์ประกอบในการบูรณะสังคมและ ประเทศเพื่อพลิกฟื้นภาวะวิกฤติเศรษฐกิจสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศ เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างทันเหตุการณ์โดยเชื่อว่าหากมีการเร่งสร้างธรรมาภิบาลหรือ ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในภาคราชการและประชาชนแล้วจะเป็นกลไกเสริม เสริม ความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนผู้รับบริการและจะเป็นกลไกที่มีระบบบริหารที่ดี และชักนำให้ภาคอื่นในสังคมซึ่งหากแต่ละองค์กรนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กร แล้วจะทำให้เกิดมิติใหม่ในการบริหารงานภายในองค์กรทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสามารถประเมินผลงานได้ชัดเจนและทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้อย่างแท้จริง (สำนักราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 17)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติโดยต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ ของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนร่วมและจะกระทบถึงสาระสำคัญก็ คือ การถือ ปฏิบัติตามมาตรา 287 ที่กำหนดว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าว ไว้ด้วย (โกวิท พวงงาม. 2550 : 15) ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการบัญญัติรับรองการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้หลายมาตรา เช่น กำหนดให้รัฐต้อง ดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยพัฒนางานภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ ทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงานราชการและงาน รัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ (กรมการปกครอง. 2552 : 17)

เทศบาลตำบลหนองอีบุตร แต่เดิมมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อมารัฐบาลได้ ประกาศพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล เมื่อวันที่ 27 เดือนตุลาคม พ.ศ.2552 โดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 และได้บริหารจนกระทั่งมาจนถึงทุกวันนี้ เทศบาลเป็นองค์การการ ปกครองส่วนท้องถิ่น อีกรูปแบบหนึ่งที่มีการพยายามในการจัดการทั้งทรัพยากรบุคคลและพนักงานฝ่าย ต่าง ๆ อยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันอดีตที่ผ่านมาแล้วยังมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่บ้างเกี่ยวกับเรื่องของการ

บริหารงานก็ต้องมีบุคลากรที่บริหารงานนั้นมีคุณภาพมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยแน่นอนที่สุดว่าการบริหารงานเทศบาลทุกที่ล้วนต้องมีปัญหาในองค์กรทุกองค์กรพอนำหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลัก 6 ประการคือหลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามาใช้บริหารงาน ประกอบกับเทศบาลตำบลหนองอีบุตรยังไม่เคยได้รับรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น ซึ่งเป็นรางวัลอันทรงเกียรติของหน่วยงาน ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรเทศบาลตำบลหนองอีบุตร จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปเสนอผู้บริหารให้มีการปรับในการพัฒนาเทศบาลตำบลหนองอีบุตร มีการปรับปรุงแก้ไขและการนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในเทศบาลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่เทศบาล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตรอำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ความสำคัญของการศึกษา

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับพนักงานและผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ทำให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ บุคลากรเทศบาลในเทศบาลตำบลหนองอีบุตร รวมทั้งสิ้น 54 คน (ข้อมูลส่วนวิจัยและพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้าง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2558)

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลหนองอีบุตรที่มีข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดของสถาบันพระปกเกล้าอันมีหลักการพื้นฐาน 6 ประการโดยแยกย่อยตัวชี้วัดของธรรมาภิบาลพื้นฐาน 58 ตัวชี้วัดได้แก่ (สถาบันพระปกเกล้า. 2550 : 8-14)

1. หลักนิติธรรม	21	ตัวชี้วัด
2. หลักคุณธรรม	4	ตัวชี้วัด
3. หลักความโปร่งใส	12	ตัวชี้วัด
4. หลักการมีส่วนร่วม	5	ตัวชี้วัด
5. หลักความสำนึกรับผิดชอบ	4	ตัวชี้วัด
6. หลักความคุ้มค่า	12	ตัวชี้วัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ผู้ศึกษาขอ นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การบริหารงาน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลร่วมกันดำเนินการโดยอาศัยทรัพยากร และวิธีดำเนินงานต่าง ๆ มาใช้ในทั้งการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ และการควบคุมกำลังความ พยายามของสมาชิกภายในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และความสำเร็จภายในองค์กรอย่างมี ประสิทธิภาพในที่นี้หมายถึงการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร

2. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในทุก ๆ ด้านทุกระดับการจัดระบบองค์กร และกลไกการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับภาครัฐ เอกชน และประชาชน อย่างสอดคล้อง มีความชอบธรรม มีคุณธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ อันนำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญ 6 ประการ ได้แก่

2.1 หลักนิติธรรม หมายถึง หน่วยงานมีความผูกพันต่อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมายผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ต่าง ๆ เพื่อใช้บังคับภายในตำบล ได้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และใช้บังคับอย่างเสมอภาค พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอข้อเสนอนั้นหรือแสดงความคิดเห็น และส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้กับพนักงานส่วนตำบล

2.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปลอดภัยจากการคอร์รัปชันปลอดจากการทำผิดวินัยปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้

2.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูลประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่สำคัญที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบังคับตำบล ข้อบังคับงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและรายงานทางการเงิน เป็นต้น อย่างตรงไปตรงมา ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก มีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนและมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชน

2.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชนเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความต้องการโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดซื้อจัดจ้าง และการประชุมสมาชิกสภาเทศบาล มีการจัดเวทีประชาชนเพื่อแถลงผลงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นซักถามมีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ และองค์กรประชาชนพร้อมทั้งพัฒนาความรู้ให้แก่ประชาชน

2.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผลการทำงานที่ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล บุคลากร มีความตระหนักในหน้าที่ที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติและมีความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำ เทศบาลตำบลมีการจัดกิจกรรมให้บริการประชาชนนอกพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

2.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง หน่วยงานมีการประหยัดหน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดหน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขันมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้พนักงานเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล คณะผู้บริหาร และประชาชนมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมุ่งเน้นให้เกิดการประหยัดงบประมาณ ไม่ให้

รู้ไหลสูญเปล่ามีการแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือบุคคลอื่นติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาลและมีการจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์

3. บุคลากร หมายถึง บุคลากรในเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร ซึ่งประกอบไปด้วย พนักงานเทศบาล พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไปคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร รวมถึงอดีตคณะผู้บริหารในสมัยก่อนที่เคยมีประสบการณ์ในการได้รับการประเมินจากสถาบันพระปกเกล้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
3. กรอบตัวชี้วัดธรรมาภิบาล
4. รูปแบบของเทศบาลและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล
5. บริบทของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

กรมการปกครอง (2539 : 17) กล่าวว่า การบริหาร (Administration) หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ฉะนั้นคำว่า การบริหารงานนี้จึงใช้กำกับแสดงให้เห็นลักษณะการบริหารงานแต่ละประเภทได้เสมอแล้วแต่กรณีไป

สมพงษ์ เกษมสิน (2546 : 4) กล่าวว่า วัฏจักรการบริหารคือการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอา ทรัพยากรการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพ

สมยศ นาวิการ (2538 : 18) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็นศิลปะ ของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น

ธงชัย สันติวงษ์ (2537 : 11) ปรมาจารย์ทางการบริหารได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร คือ การทำให้งานต่าง ๆ ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้นำ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจากความหมายของการบริหารที่กล่าวมาข้างต้นการบริหารมี ลักษณะดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ

5. การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล

ฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มเพื่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่มในอันที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์โดยทั่วไปในการบริหารจึงมีทรัพยากร (Administration Resources) ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) หรือเรียกสั้นๆว่า 4 M's การที่เรียกว่าปัจจัยทั้งสี่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารก็เพราะว่าในการบริหารเกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยคนเงินวัสดุสิ่งของและวิธีการจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ว่าการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตามด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารมีอยู่สี่ประการอย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้มีนักวิชาการหลายท่านพิจารณาทรัพยากรการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นและถือว่าเป็นทรัพยากรการบริหารเพิ่มขึ้นจากปัจจัยสี่ประการดังกล่าวโดยได้ให้ความเห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะอาดสบายต่างๆ (Facilities) ทั้งนี้ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญและจำเป็นของอำนาจหน้าที่และเวลาในการบริหารงานนั้นไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตามงานจะไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีถ้าปราศจากซึ่งอำนาจหน้าที่เช่นกันการบริหารนั้นๆ จะไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลด้วยดีอย่างมีคุณค่าหากมิได้กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอกับประเภทและลักษณะของงานนั้นส่วนทางการบริหารงานธุรกิจได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไปอีกประกอบด้วยคน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะอาดต่าง ๆ (Facility) และเรียกสั้นๆว่า 6 M's เป็นต้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2545 : 18)

1. กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหาร (Process of Administration) หรือการประกอบการในทางบริหารบางทีจัดว่าเป็นหน้าที่ของนักบริหาร (Executive Function) นั้นเออร์เนสเดล (Ernest Dale) ได้เสนอลำดับขั้นตอนกระบวนการบริหารไว้เป็นแนวใหม่ที่เน้นทางการบริหารธุรกิจประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การจัดองค์การ (Organizing)
2. การวางแผนงาน (Planning)
3. การจัดการเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ (Staffing)
4. การอำนวยการ (Directing)
5. การควบคุม (Controlling)
6. การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Innovation)
7. การเป็นตัวแทนขององค์การ (Representation)

กูลิคและเออร์วิคได้สรุปกระบวนการบริหารไว้ในหนังสือชื่อ “Papers on the Science of Administration” ว่ากระบวนการบริหารย่อมประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการหรือเรียกว่า “POSDCORB MODEL” (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2513 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Gulick and Urwick. 1970 : 197) ซึ่งสามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

1. การวางแผนงาน (Planning) หมายถึงการจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติการรวมทั้งวิธีปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่การแบ่งส่วนงานและการจัดสายงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากรอันได้แก่การจัดอัตรากำลังการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรและการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี
4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการการควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในฐานะที่ผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน
5. การประสานงาน (coordinating) หมายถึง การประสานงานกิจการด้านต่างๆ ของหน่วยงานเพื่อให้เกิดมีการร่วมมือประสานงานที่ดีและดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอันเดียวกัน
6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานทราบถึงความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ
7. งบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

2. ทฤษฎีการบริหาร

สิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับทฤษฎีการบริหาร คือ การศึกษาการบริหารในลักษณะของวิธีการศึกษาตามหน้าที่ซึ่งเฮนรีฟาโยลเป็นบุคคลแรกที่นำวิธีการศึกษาเช่นนี้มาใช้เพื่อที่จะเข้าใจถึงงานของผู้บริหารโดยการกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องกระทำและนำไปสู่การพัฒนาในเรื่องของกระบวนการบริหารเฮนรีฟาโยลมีความคิดเห็นว่าแนวทางที่ดีที่สุดในการทำความเข้าใจองค์การใดองค์การหนึ่งก็คือ การศึกษาถึงเครื่องมือในการบริหารงานขององค์การนั้นและได้นำเสนอถึงหน้าที่ทางการบริหารไว้ 5 ประเภทได้แก่ (พิทยา บวรวัฒนา. 2541 : 42)

- 2.1 เทคนิค (Technical) ได้แก่วิธีการในการผลิต
- 2.2 การพาณิชย์ (Commercial) ได้แก่ การซื้อการขายและการแลกเปลี่ยน
- 2.3 การเงิน (Financial) ได้แก่การจัดหาและการใช้เงินทุนให้เกิดประโยชน์
- 2.4 ความมั่นคง (Security) ได้แก่ การป้องกันทรัพย์สินและบุคคล
- 2.5 การบัญชี (Accounting) ได้แก่ เรื่องบัญชีและสถิติ

นอกจากนี้ฟาโยลยังได้พัฒนาหลักการบริหารขึ้นเป็น 14 ประการได้แก่

1. หลักการแบ่งงานกันทำ (Division of Work) คือ การทำงานในด้านหน้าที่สุดให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. หลักอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) จะแยกออกจากกันไม่ได้
3. หลักระเบียบวินัย (Discipline) คือ ข้อตกลงในการทำงานข้อตกลงเหล่านี้คือวินัยนั่นเอง
4. หลักการมีเอกภาพของผู้บังคับบัญชา (Unity of Command) คือ ในการทำงานควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเพื่อป้องกันการสับสนของการทำงานและขจัดความขัดแย้งระหว่างบุคคล
5. หลักการมีจุดร่วมเดียวกัน (Unity of Direction) คือ กิจกรรมต่างๆต้องมีเป้าหมายหรือจุดร่วมอันเดียวกันดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและเป็นไปในทำนองที่สอดคล้องกันตามแผนงานเดียวกัน
6. หลักประโยชน์ส่วนรวมเหนือส่วนตัว (Subordination) คือ ผลประโยชน์และเป้าหมายส่วนรวมขององค์กรอยู่เหนือกว่าสิ่งอื่นใดทั้งหมด
7. หลักผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration) คือ เมื่อมีการทำงานย่อมได้รับการตอบแทนจึงต้องเป็นไปอย่างยุติธรรมและเกิดความพึงพอใจมากที่สุดทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง
8. หลักการรวมอำนาจ (Centralization) คือ การรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางโดยมีการกระจายอำนาจเพื่อให้ส่วนบริหารได้ควบคุมหน่วยงานต่างๆภายในองค์กรได้
9. หลักการสายบังคับบัญชา (Scalar Chain) คือ การบังคับบัญชาจากระดับสูงลงมาสู่ระดับต่ำจะส่งผลให้เกิดเอกภาพของผู้บังคับบัญชา
10. หลักระเบียบ (Order) คือ การจัดสิ่งของและตัวบุคคลของการทำงานในองค์กรต่าง ๆ การบริหารจะต้องกำหนดลักษณะงานขอบเขตของงานให้ถูกต้องและชัดเจนเพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับให้คนทำงานร่วมกันอย่างมีระเบียบ
11. หลักการเสมอภาค (Equity) คือ ผู้บริหารจะต้องมีความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเท่าเทียมกัน
12. หลักเสถียรภาพของการทำงาน (Stability of Tenure) คือ ผู้ทำงานจะได้รับหลักประกันจากการทำงาน
13. หลักความคิดริเริ่ม (Initiative) คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะข้อบกพร่องต่างๆที่มีในองค์กรนั้นเพื่อช่วยปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

14. หลักความสามัคคี (Esprit de Corps) คือ การที่คนทำงานทุกคนในองค์กรจะต้องทำงานแบบเป็นทีมสมานความสามัคคีซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้มาซึ่งการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ฟายโบลยังได้กล่าวว่าการบริหารควรมีหลักในการบริหารองค์กร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การคาดการณ์ล่วงหน้าต่อสิ่งต่างๆที่มีผลต่อการทำงานและต้องมีแนวทางในการปฏิบัติไว้เพื่อให้ใช้ในอนาคต
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างของงานต่างๆ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ไว้ด้วยเพื่อให้คนทำงานปฏิบัติงานในแนวทางที่เหมาะสม
3. การบังคับบัญชา (Commanding) คือ การบังคับบัญชาต้องสั่งการให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมมีการลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาได้เมื่อหย่อนประสิทธิภาพเพื่อปรับปรุงงานในองค์กรให้อยู่ในลักษณะที่เหมาะสมไม่ขัดแย้งกันโดยมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำชับให้เป็นจุดมุ่งหมายเดียวกัน
5. การควบคุม (Controlling) คือการกำกับดูแลให้กิจการต่างๆ ที่กระทำลงไปให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ตั้งแต่นั้นโดยไม่ผิดพลาด

แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารที่มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานในองค์กรต่างๆ มีการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและความเสมอภาคในการปกครองคนงานและบริหารจัดการตามกระบวนการที่ดีผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาดังต่อไปนี้

ความหมายของธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดีที่มีผู้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้หลากหลายดังนี้

บวรศักดิ์อุวรรณโณ (2542 : 17-19) ได้ให้คำอธิบายว่าธรรมาภิบาลมาจากคำว่า “ธรรม” หมายถึงคุณงามความดีความถูกต้องและ “อภิบาล” หมายถึง การบำรุงรักษาปกครอง “ธรรมาภิบาล” จึงหมายถึง การปกครองบำรุงรักษาด้วยคุณงามความดีความถูกต้องตรงกับคำว่า Good Governance ในภาษาอังกฤษซึ่งธรรมาภิบาล หมายถึง ระบบโครงสร้างกระบวนการและความสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนในการบริหารจัดการเศรษฐกิจการเมืองและสังคมของรัฐซึ่งเป็นหลักในการบริหารจัดการที่ดี

ประเวศ วะสี (2542 : 4) กล่าวว่าธรรมาภิบาล คือ ความโปร่งใสความเป็นธรรมและความถูกต้องของการดำเนินงานของภาครัฐภาคธุรกิจและภาคประชาชนอันนำมาซึ่งการตรวจสอบได้จนเห็นว่าธรรมาภิบาลเป็นเสมือนพลังที่จะผลักดันไปสู่การแก้ปัญหาของประเทศชาติอย่างแท้จริง

สุจิตต์ นิमितกุล (2543 : 13) ได้ให้นิยามคำว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมืองการบริหารและภาคเศรษฐกิจที่จะจัดการกิจการของประเทศในทุกระดับประกอบด้วยกลไกกระบวนการและสถาบันต่างๆที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วมความโปร่งใสความรับผิดชอบการส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเสมอภาค

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมีลี (2544 : 10) ได้กล่าวว่าธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไกเครื่องมือและแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจสังคมและการเมืองโดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งมีความชอบธรรมของกฎหมายมีเสถียรภาพมีโครงสร้างและกระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2544 : 13-14) ให้ความหมายธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีอันเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขวิกฤติที่หากจะมีในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรมความโปร่งใสและความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและกระแสการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2545 : 234) ให้ความหมายของธรรมาภิบาลว่าหมายถึงลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เกษม วัฒนชัย (2546 ก : 23) ให้ความหมายของธรรมาภิบาลว่าธรรมาภิบาลเป็นหลักการคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดีเพื่อเป็นการรับรองว่าในองค์กรจะไม่มีกรณีการฉ้อราษฎร์บังหลวงไม่ด้อยประสิทธิภาพในการบริหารงานธรรมาภิบาลของสถานศึกษาก็ คือ สิ่งที่รับรองว่าสถานศึกษาไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงไม่ด้อยประสิทธิภาพในการพัฒนาแต่เป็นการประกันว่าสถานศึกษานั้นมีการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและตรวจสอบได้

สุทัศน์ สุทธิกุลสมบัติ (2550 : 1) ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ว่ากระบวนการตัดสินใจที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งธรรมาภิบาล (Governance) ได้ให้ความสำคัญกับองค์กรที่มีรูปแบบ (Formal) และไม่มีรูปแบบ (Informal) คนที่อยู่ในองค์กรเป็นผู้ตัดสินใจกระทำตามโครงสร้างและแนวทางที่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่าธรรมาภิบาลหมายถึงกระบวนการการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีโดยการร่วมมือจากภาครัฐบาลภาคเอกชนและภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาอย่างจริงจังและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องซึ่งในการดำเนินการต้องแสดงให้เห็นถึงความชอบธรรมความโปร่งใสการมีส่วนร่วมและยังตรวจสอบได้ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาองค์กรและประเทศให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างมีศักยภาพและยั่งยืน

ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมการบริหารงานของรัฐทั้งภายในและต่างประเทศ (ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และรัชณี ภูตระกูล. 2550 : 28) มีความเปลี่ยนแปลงไปมากและเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชนในขณะที่สภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์แต่ระบบการบริหารงานของภาครัฐและสังคมไทยโดยรวมที่ผ่านมาไม่สอดคล้องไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นการปรับเปลี่ยนบทบาทของสังคมโดยการนำหลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยเรา เพราะหลักธรรมาภิบาลก็คือ การบริหารที่สามารถตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยสามารถเสนอข้อเรียกร้องมีการรวมตัวของประชาชนกลุ่มมวลชน ผู้ใช้แรงงานและองค์กรภาคเอกชนเพื่อเข้ามามีบทบาทในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการทางการเมืองและการบริหารงานภาครัฐตลอดจนการประกอบธุรกิจเอกชนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนโดยรวมและสังคมไทยเติบโตด้วยความแข็งแกร่งสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะช่วยให้ประเทศชาติมีความสงบสุขและพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืนต่อไป

จากความหมายของนักวิชาการที่ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับ Good Governance ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีแนวความคิดที่คล้ายคลึงกันซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า Good Governance จะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ภาครัฐ (Public Sector) ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างและปฏิรูปการเมืองกฎหมายและการบริหารราชการ
2. ภาคเอกชน (Private Sector) ซึ่งจะมีส่วนในการประกอบธุรกิจที่ดีและดำเนินธุรกิจอย่างซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมซึ่งจะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง
3. ภาคประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ (Civil Society) จะมีส่วนในการเกื้อหนุนในการ

ดำเนินการทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองโดยการระดมกลุ่มต่างๆให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และสามารถตรวจสอบทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนให้ตั้งอยู่ในความถูกต้องได้

กล่าวโดยสรุปแล้วธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การบริหารการ จัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ ทั้ง 3 ส่วนของสังคมคือภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคมการเมืองอย่างสมดุลส่งผลให้สังคมดำรง อยู่ร่วมกันอย่างสันติตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนและมี เสถียรภาพ

องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

อมรา พงศาพิชญ์ และนิตา กัทลีระพันธ์ (2541 : 8) ได้เสนอหลักของวิธีการ ปกครองที่ดีไว้ดังนี้การทำงานอย่างมีหลักการและเหตุผล (Accountability) การมีส่วนร่วม (Participation) สามารถคาดการณ์ได้ (Predictability) ความโปร่งใส (Transparency) และการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลักการทั้ง 4 ข้างต้นในส่วนของภาคเอกชนไทยได้เสนอหลักการของวิธีการปกครอง ที่ดีของภาคเอกชนหรือ Good Governance ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์. 2542 : 213) ประกอบด้วยดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม (Fair mess) บริหารด้วยความโปร่งใส (Transparency) บริหารด้วยความรับผิดชอบ (Accountability) และ บริหารด้วยความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ (Responsibility)

ลิขิต อีรวะคิน (2542 : 6) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ไทยได้นำผลการศึกษาหลักการ ของวิธีการปกครองที่ดีว่าประกอบไปด้วยความชอบธรรม (Legitimacy) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ความโปร่งใส (Transparency) การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (Accountability) การมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness)

ในขณะที่เดียวกันสำหรับมุมมองของรัฐบาลได้เสนอหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ไว้ 6 หลักประกอบด้วยหลักนิติธรรมได้แก่การตรากฎหมายให้ทันสมัยและเป็น ธรรมหลักคุณธรรมได้แก่การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดเป็นหลักปฏิบัติหลักความโปร่งใสได้แก่การ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาหลักการมีส่วนร่วมได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศหลักความรับผิดชอบต่อสังคมได้แก่การตระหนักใน สิทธิหน้าที่ความสำนึกต่อสังคมและหลักความคุ้มค่า ได้แก่การบริหารจัดการและได้ประโยชน์สูงสุด ต่อส่วนรวมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2542 ได้อธิบายเพิ่มเติมแต่ละหลักของวิธีการ ปกครองที่ดี (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540) ดังนี้

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายต่อทุกคน อย่างเท่าเทียมกันโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์สิทธิมนุษยชนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคน

ทุกคนและมีการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด

2. หลักคุณธรรม หมายถึงการ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์จริงใจอันมีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตและมีความสามัคคีซึ่งเป็นคุณธรรมอันดีของการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยความถูกต้องดีงามอันเป็นเรื่องของศีลธรรมจริยธรรมวัฒนธรรมที่สังคมยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนและลึกซึ้งกว่าเรื่องกฎหมายหรือหลักนิติธรรมไปอีกระดับหนึ่งปัญหาในการบริหารปกครองของประเทศเราส่วนหนึ่งก็เกิดจากการที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจหลายครั้งยังขาดจิตสำนึกโดยใช้อำนาจบริหารที่มีไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพราะความเกรงกลัวอิทธิพลที่บีบบังคับมา

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสตรงไปตรงมาประชาชนมีอิสระในการสื่อสารสื่อมวลชนสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่และมีจริยธรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนและภายในองค์กรจะต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจในการบริหารงานเงินคนมีการสื่อสารที่ดีภายในด้วย เช่น มีการกระจายข่าวรายวันหรือรายสัปดาห์เพื่อให้สมาชิกในองค์กรได้ทราบความเคลื่อนไหวขององค์กร

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความเห็นการไต่สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์การแสดงประชามติหรืออื่นๆ โดยต้องมีการดำเนินการในระดับประเทศและในระดับองค์การจะต้องมีการวางระบบการรับฟังความเห็นและการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและในขณะเดียวกันภายในองค์กรเองจะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในด้วย

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและเสียจากการกระทำของตนเองประชาชนทุกคนต้องทำความเข้าใจเรื่องสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและใช้อำนาจโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ภาครัฐส่วนภาคธุรกิจเอกชนจะมีหน้าที่สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพปลอดภัยให้ผู้บริโภคและไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืนในระดับประเทศการใช้ทรัพยากรของประเทศต้องเป็นไปด้วยความประหยัดหมุนเวียนใช้และการสร้างทดแทนใหม่อย่างมีประสิทธิภาพพยายามลดการเกิดมลภาวะทั้งในดินในน้ำและบนอากาศในระดับภาครัฐทุกหน่วยงานจะต้องใช้งบประมาณอย่างประหยัดมีรายงานผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่อสาธารณะซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องมีความเข้าใจอย่างดีในเรื่องประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของโครงการในระดับองค์กรผู้บริหารต้องทบทวนงานในความรับผิดชอบทั้งหมดเพื่อพิจารณาถ่ายโอนงานที่ภาครัฐกิจหรือภาคประชาชนทำได้มีประสิทธิภาพสูงกว่าออกไปเลือกเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้และพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้มีเป้าหมายดังนี้

1. เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
2. เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

หลักการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นกรอบต่อยอดหลักการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในการปฏิบัติงานด้วยหลักการของธรรมาภิบาล 6 หลักและพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีทั้ง 7 ข้อที่กล่าวไปแล้วข้างต้นก็จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการงานทั้งทางด้านภาครัฐและเอกชนเพื่อที่เจ้านายองค์กรไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานเองและรวมถึงประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์กรต่างๆแล้วยังช่วยส่งผลกระทบในทางที่ดีขึ้นแก่สังคมประเทศชาติในภาพรวมอีกด้วย

สรุปได้ว่าความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานและทุกองค์กรไม่สามารถปฏิเสธที่จะนำมาสู่การปฏิบัติได้เพราะการบริหารจัดการที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลนี้ได้นำมาซึ่งการพัฒนาองค์กรและเป็นการทำงานที่มีระบบอย่างมีประสิทธิภาพเพราะทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชนหน่วยงานรัฐบาลหรือแม้แต่ภาคประชาชนหากมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานแล้วก็จะนำองค์กรนั้นไปสู่การพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพและนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนาหน่วยงานสืบไป

กรอบตัวชี้วัดธรรมาภิบาล

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางระบบบริหารบ้านเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมีกลไกในการตรวจสอบระบบการเมืองและระบบราชการให้ใช้อำนาจอย่างชอบธรรมและมีประสิทธิภาพตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองมากขึ้นเพื่อขจัดความทุจริตในบ้านเมืองทำให้มีการกล่าวถึงหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) กันมากขึ้นและพยายามหยิบยกมาใช้ในระบบราชการของไทยโดยในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบบราชการด้วยการออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ขณะศักดิ์ ยุวบูรณ์. 2543 : 3-12 ; อ้างอิงมาจาก บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี. 2544 : 11-12) ซึ่งได้ระบุถึงหลักสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ หลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

1. หลักนิติธรรมเป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับเหล่านั้นด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยถือว่าการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำนาจหรืออำนาจของตัวบุคคล
2. หลักคุณธรรมเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจยึดมั่นมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ
3. หลักความโปร่งใสเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสมิมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนสามารถตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน
4. หลักความมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมเสนอนโยบายร่วมตัดสินใจร่วมรับผิดชอบปัญหาสำคัญของส่วนรวมทุกระดับไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ
5. หลักความรับผิดชอบต่อเป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่าเป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยทรงค้ำให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีนานาชาติและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน อีกทั้งยังตราพระราชกฤษฎีกากว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 รัฐบาลได้ประกาศธรรมนูญฉบับใหม่ให้เป็นหนึ่งในวาระ “ด้านจริยธรรมธรรมนูญ และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ”

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 ยังได้กำหนดกลไกเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินโดยกำหนดไว้ในหมวด 3 ว่าด้วยแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน บัญญัติไว้ในมาตรา 78 ว่า “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้ (7) จัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองรวมทั้งจัดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด” และต่อมาได้มีการออก พรบ. สภาพพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดบทบาทในส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็งในทางการเมืองและส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐและการใช้หลักธรรมนูญก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่รัฐบาลพยายามใช้เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจองค์กรอิสระและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พรบ. สภาพพัฒนาการเมืองยังได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสภาพพัฒนาการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองไว้ในมาตรา 6 (4) ง. “ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง” ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือประชาชนชุมชนและองค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถใช้สิทธิตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทั้งในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการวางแผนด้านต่างๆ ทั้งระดับชาติและท้องถิ่นการตัดสินใจทางการเมืองการจัดทำบริการสาธารณะและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ” ในปี 2554 สภาพพัฒนาการเมืองได้มอบหมายให้คณะกรรมการภาคประชาสังคมสภาพพัฒนาการเมือง (โดยทีมผู้รับผิดชอบหลักคือ พ.ท.พญ. กมลพรรณ ชีวพันธ์ศรีกับคณะฯ) ได้จัดทำโครงการติดตามและประเมินผลและพัฒนาตัวชี้วัดธรรมนูญฉบับใหม่ในหน่วยงานรัฐโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตาม และประเมินผลและพัฒนาการใช้ตัวชี้วัดธรรมนูญฉบับใหม่ในหน่วยงานรัฐโดยคณะทำงานได้ใช้ตัวชี้วัดหลักธรรมนูญฉบับใหม่จากหนังสือธรรมนูญตัวชี้วัดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีที่เขียนโดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุลและคณะฯ จัดพิมพ์โดยสถาบันพระปกเกล้าพัฒนาเป็นต้นแบบในการติดตามประเมินผลและพัฒนาตัวชี้วัด

จากโครงการดังกล่าวเบื้องต้นสามารถพัฒนาเป็นตัวชี้วัดธรรมนูญฉบับใหม่พื้นฐานสำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วย 16 องค์ประกอบหลัก 58 ตัวชี้วัด (สถาบันพระปกเกล้า. 2550 : 21-31)

เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลพื้นฐาน

เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลพื้นฐานคณะทำงานได้กำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อเป็นแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติอีกทั้งให้สอดคล้องกับการดำเนินงานจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรก็ตามหน่วยงานของรัฐอื่นๆที่ต้องการประเมินตนเองสามารถพิจารณาเกณฑ์นี้ตามความเหมาะสมของหน่วยงานดังนี้

ตาราง 1 หลักนิติธรรม หน่วยงานมีความผูกพันต่อกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ก่อนการปฏิบัติงานหรือตัดสินใจของหน่วยงานที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนจะมีการรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและมีผลการวิเคราะห์วิจัยแล้วว่ามีผลดีแก่ประชาชน	1. มีรายงานการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2. มีผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงขั้นตอนการบริการในด้านต่างๆ	1. มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการหลายช่องทาง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
3. มีการให้ข้อมูลการให้บริการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ประชาชนใช้บริการโดยไม่ปิดบังเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน	1. มีการจัดรวบรวมเอกสารและมีขั้นตอนในการขอรับบริการที่ชัดเจน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
4. มีขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชน	1. มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน(คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
5. มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่างๆทันตามกำหนดและตามลำดับก่อนหลัง	1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
6. การพิจารณาออกคำสั่งต่างๆได้มีการกล่าวอ้างข้อกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องครบถ้วน	1. มีข้อกำหนดอ้างอิงปรากฏในเอกสารคำสั่งทุกฉบับ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
7. มีการเปิดโอกาสที่จะให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่หรือประชาชนก่อนการดำเนินการใดๆ	1. มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเช่นรายงานการสำรวจต่างๆ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
8. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน	1. มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
9. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต้องมีความเป็นธรรมเสมอภาค	1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน 2. มีเอกสารตอบรับและการแจ้งผลการดำเนินงาน 3. ไม่มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)
10. ในรอบปีที่ผ่านมาหน่วยงานไม่เคยเพิกถอนคำสั่งเพราะขัดกฎหมาย	1. หน่วยงานไม่เคยมีคำสั่งที่ขัดต่อกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมา (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
11. ประชาชนต้องมีสิทธิในการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อการให้บริการที่ไม่เป็นธรรม	1. มีระเบียบ/ขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องคัดค้านหรืออุทธรณ์ 2. มีเอกสารชี้แจงสรุปผลการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อผู้ร้องตามระเบียบขั้นตอน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
12. มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของการให้บริการและตามลำดับก่อนหลัง	1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
13. การพิจารณาเรื่องร้องเรียนหรือตัดสินคดียึดหลักกฎหมายอย่างเป็นธรรมทุกฉบับไม่เลือกปฏิบัติและตามลำดับก่อนหลัง	1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 2 กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมาย

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
14. มีการตรวจสอบหรือทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆให้ทันสมัยและเหมาะสมอยู่เสมอและไม่ขัดรัฐธรรมนูญ	1. มีการประชุมเพื่อการทบทวนกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
15. มีการพิจารณาคำร้องข้อเสนอนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงให้วิธีการปฏิบัติราชการที่ดีขึ้นและแจ้งผลการดำเนินงานให้ทราบ	1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการการพิจารณาคำร้องข้อเสนอนะหรือความคิดเห็น 2. มีเอกสารตอบรับการแจ้งผลการดำเนินงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
16. มีการตรวจสอบกฎระเบียบข้อบังคับหรือประกาศที่เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน	1. ก่อนการประกาศระเบียบคำสั่งมีการประชุมชี้แจงรับฟังความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 3 ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
17. คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดของหน่วยงานมีความอิสระในการทำงาน	1. นโยบาย/แผนงาน/โครงการของหน่วยงานสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
18. เจ้าหน้าที่สามารถคัดค้านการทำหน้าที่ของกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆของหน่วยงานที่ไม่เป็นกลาง	1. มีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านเช่นมีกล่องรับฟังความคิดเห็นหรือแบบสอบถาม เป็นต้น (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
19. มีการกระจายอำนาจสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาระดับรองลงมา	1. มีเอกสารโครงสร้างหน่วยงานและรายละเอียดงานตามตำแหน่ง (job description) หรือ 2. มีคำสั่งหรือระเบียบให้อำนาจผู้ใต้บังคับบัญชา (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
20. การให้บริการประชาชนยึดหลักความเสมอภาค	1. มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
21. การพิจารณาออกคำสั่งต่างๆยึดหลักความเป็นธรรม	1. มีรายงานความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ตาราง 4 หลักคุณธรรม ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
22. ไม่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือกฎข้อบังคับจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม	1. ไม่มีการร้องเรียนผู้บริหารองค์กรต่อหน่วยงานใดในเรื่องผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 5 ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
23. มีการกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงาน	1. มีเอกสารที่แสดงถึงกรอบจริยธรรมและคณะกรรมการด้านจริยธรรมของหน่วยงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
24. มีการจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำ(ทุกปี)	1. มีเอกสารรายงานผลกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
25. ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยยึดหลักความสามารถเป็นธรรม	1. มีระบบการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจนเช่นเกณฑ์ต่างๆที่นำมาพิจารณาความดีความชอบ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 6 หลักความโปร่งใส หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
26. มีระบบการตรวจสอบภายในหน่วยงานที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงที่นำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ	1. มีรายงานการตรวจสอบภายในหน่วยงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
27. มีการประเมินผลสม่ำเสมอทุกปีจากหน่วยงานภายนอก	1. มีรายงานผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกทุกปี (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
28. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องภารกิจที่หน่วยงานให้บริการ	1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง(คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
29. มีการกำหนดช่องทาง/วิธีการในการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงาน	1. มีช่องทาง/วิธีการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงานช่องทางเดียว 2. มีช่องทาง/วิธีการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงานหลายทางเดียว (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
30. มีการปรับปรุงหน่วยงานตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ	1. มีการประชุม/ประเมินผลประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายในทุกปี (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 7 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
31. มีการนำความคิดเห็นที่รับฟังได้ไปใช้ปรับปรุงการทำงาน	1. มีการรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์สั่งการอย่างเป็นระบบ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
32. มีเครื่องมือในการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นที่สะดวกเช่นกล่องรับฟังความคิดเห็น	1. มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นหลายช่องทาง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
33. บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยมีการกระทำบางอย่างที่เป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน	1. ไม่มีข้อร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคคลในหน่วยงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
34. หน่วยงานแสดงต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยการบริการรวมทั้งการกำหนดค่าบริการที่โปร่งใสเป็นธรรมแก่ประชาชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม	1. มีเอกสารรายงานการประชุมหรือเอกสารชี้แจงต้นทุนสัญญาซื้อขายรายรับรายจ่ายโดยไม่ปิดบัง (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 8 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
35. มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในการให้สัมปทานการออกกฏระเบียบและข้อบังคับต่างๆ	1. มีกฏระเบียบกระบวนการ/ขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
36. มีการเผยแพร่รายงานการเงินและมีใช้ทางการเงินข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยบริการข้อมูลการคิดค่าบริการและผลงานแก่สาธารณชนทั่วไปทั้งทางเว็บไซต์และสื่ออื่นๆ	1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
37. มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับรายจ่ายสู่สาธารณะ	1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

ตาราง 9 หลักการมีส่วนร่วม หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
38. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความเต็มใจและตั้งใจในการบริการประชาชน	1. มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
39. มีการติดตามแนะนำให้คำปรึกษาประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	1. มีรายงานการติดตามผลการให้บริการประชาชน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 10 หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
40. มีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน	1. มีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
41. มีการสนับสนุนพื้นที่จัดกิจกรรมที่ปรึกษาทางวิชาการงบประมาณในการทำกิจกรรมของประชาชน	1. มีระเบียบคำสั่งประกาศเกี่ยวกับการขอใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อกิจกรรมสาธารณะหรือกลุ่มองค์กรในชุมชน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
42. มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่สะดวก	1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง(คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

ตาราง 11 หลักความสำนึกรับผิดชอบ หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
43. มีระบบการกระจายข่าวสารข้อมูลของหน่วยงานให้แก่ประชาชนทราบโดยทั่วถึง	1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
44. ผู้บริหารหน่วยงานได้สื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องแผนรวมของหน่วยงานแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ	1. มีรายงานการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องแผนรวมของหน่วยงาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 12 หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
45. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจน (Job Description)	1. มีเอกสารที่แสดงหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (job description) (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
46. มีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	1. มีระเบียบวิธีการดัชนี/ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 2. มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รายบุคคลตามดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

ตาราง 13 หลักความคุ้มค่า หน่วยงานมีการประหยัด

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
47. บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยถูกร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน	1. ไม่มีการร้องเรียนบุคลากรของหน่วยงานต่อหน่วยงานใดในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 14 หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
48. มีการวางแผนการกำหนดอัตรากำลังภายในหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน	1. มีประชุมประเมินอัตรากำลังและจัดทำแผนการอัตรากำลังภายในหน่วยงานในรอบปี (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
49. บุคลากรมีความรู้ความสามารถความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ	1. วุฒิการศึกษาหรือประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรสอดคล้องกับตำแหน่งความรับผิดชอบ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
50. มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้	1. มีนโยบายระเบียบวิธีการและการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 14 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
51. มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุนลดขั้นตอนการทำงานเพิ่มปริมาณผลผลิต	1. มีการใช้ระบบการบริหารงานด้วยคอมพิวเตอร์ ไม่น้อยกว่า 2 ระบบ (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
52. ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน	1. ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานตามแผนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)
53. ผลงานการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด	1. รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รายบุคคลได้ตามเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
54. มีการนำระบบการประเมินผลบุคลากรปฏิบัติงานมาใช้ในการบริหารงาน	1. มีระบบประเมินผลบุคลากรที่มีมาตรฐาน (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 15 หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
55. มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของหน่วยงาน	1. มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของหน่วยงาน 2. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
56. มีการจัดหน่วยงานให้คำปรึกษา/รับเรื่องราวร้องทุกข์	1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือรับเรื่องราวร้องทุกข์ 2. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้คำปรึกษา/รับเรื่องราวร้องทุกข์ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)
57. มีผู้ที่รับผิดชอบในการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน	1. มีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง (คะแนนเต็ม 1 คะแนน)

ตาราง 15 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
58. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในหน่วยงาน	1. มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

รูปแบบของเทศบาลและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ความเป็นมาของเทศบาล

พ.ศ. 2476 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 และกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปหนึ่งของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองของเทศบาล

พ.ศ. 2478 ได้มีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 โดยการยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิม 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล และได้มีการปรับปรุงกฎหมาย ดังกล่าวอยู่เป็นระยะ เช่น ในปี พ.ศ. 2481 และ พ.ศ. 2483

พ.ศ. 2496 ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขึ้นใช้แทนกฎหมายเก่าทั้งหมด และได้มีการใช้กฎหมาย พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 (โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เป็นระยะ)

พ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

พ.ศ. 2543 ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 โดยมีการแก้ไขโครงสร้าง รูปแบบเทศบาล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกนายกโดยตรง และยังคงมีรูปแบบคณะเทศมนตรี

พ.ศ. 2546 ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.เทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 โดยได้ยกเลิกระบบคณะเทศมนตรี ให้เหลือเฉพาะรูปแบบนายกเทศมนตรี โดยขณะเดียวกันนายกเทศมนตรีไม่สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 วาระได้

พ.ศ. 2552 ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.เทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 โดยกำหนดให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งที่มาจากกาเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยไม่จำกัดวาระในการดำรงตำแหน่ง

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ และใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญใน การปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับ สังกมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) เกือบ 112 ปีแล้ว

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้เทศบาลในประเทศมีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ซึ่งเทศบาลแต่ละประเภทก็มีลักษณะ และองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. เทศบาลนคร เป็นท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้ พอดีพอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ โดยการจัดตั้งเทศบาลนครจะกระทำได้โดยการประกาศ กระทรวงมหาดไทย ยกฐานะเป็นเทศบาลนครเทศบาลนครจะประกอบไปด้วยสภาเทศบาลและคณะ เทศมนตรี โดยสภาเทศบาลมีสมาชิกสภาเทศบาลได้ 24 คน โดยมีคณะบริหารหรือรองนายกเทศมนตรี ได้ไม่เกิน 4 คน เทศบาลนครมีหน้าที่แตกต่างไปจากเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล

2. เทศบาลเมือง เป็นท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมชนที่มี ราษฎรตั้งแต่ 10,000 ขึ้นไป มีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลเมือง การจัดตั้ง เทศบาลเมือง กระทำได้โดยการประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง เทศบาลเมือง ประกอบไปด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยมีสภาเทศบาลได้ 18 คน และมีรอง นายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน

3. เทศบาลตำบล เป็นท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล ตำบล โดยไม่ได้กำหนดจำนวนราษฎรในพื้นที่ไว้อย่างชัดเจนเหมือนกับเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ประกอบไปด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยมีสภาเทศบาลมีสมาชิกได้ 12 คน รอง นายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน

หน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือ หน้าที่บังคับให้ปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นยังมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะ อื่น ๆ กำหนด ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในฐานะระดับต่าง ๆ ไว้ เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยมีรายละเอียดกล่าว คือ

หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

สรุปแบ่งหน้าที่ตามฐานะของเทศบาล ดังนี้

เทศบาลตำบล

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

- ขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัด
 4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
 5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
 6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
 7. หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยหรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่
- ของเทศบาล

เทศบาลเมือง

มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลตำบลตามข้อ 1-7 และมีหน้าที่เพิ่มอีก ดังนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษา
4. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
5. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ

เทศบาลนคร

มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลเมืองตามข้อ 1-12 และมีหน้าที่เพิ่มอีก ดังนี้

1. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์ มารดา และเด็ก
2. กิจการอย่างอื่น ซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ

เทศบาลตำบล

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีการบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

เทศบาลเมือง

1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
6. ให้มีการสาธารณสุข
7. จัดทำกิจกรรม ซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ
11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
12. เทศพาณิชย์

เทศบาลนคร

มีหน้าที่เช่นเดียวกันกับเทศบาลเมืองตามข้อ 1-12

อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนด

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดไว้แล้วยังมีกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนด

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดไว้แล้วยังมีกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น

1. พระราชบัญญัติป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช 2464
2. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พุทธศักราช 2475
3. พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2535
4. พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระทำปุ๋ย พุทธศักราช 2400
5. พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493
6. พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2495
7. พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498
8. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534
9. พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502
10. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
11. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518
12. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

13. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

14. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

บริบทของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร

บริบทของเทศบาลหนองอีบุตร

เทศบาลตำบลหนองอีบุตร ได้จัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอีบุตร เป็นเทศบาลตำบลหนองอีบุตร เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2552 (ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลหนองอีบุตร. 2556)

เทศบาลตำบลหนองอีบุตร ได้บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และได้เข้ารับการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จากสถาบันพระปกเกล้า 2 ครั้ง ได้แก่ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งในการรับประเมินครั้งนั้นไม่เข้าเกณฑ์การพิจารณาของสถาบัน และทางเทศบาลตำบลหนองอีบุตรยังมีความมุ่งมั่นเพื่อเข้ารับการประเมินอีกครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2549 ในครั้งนี้เทศบาลตำบลหนองอีบุตรได้รับคัดเลือกเข้าประเมินตามหลักเกณฑ์ของสถาบันพระปกเกล้าแต่ก็ไม่ได้รับรางวัลใด ๆ จากการประเมิน แต่ถึงอย่างไรก็ตามเทศบาลตำบลหนองอีบุตรก็นำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนต่อไป

สภาพทั่วไป

เทศบาลตำบลหนองอีบุตร มีเนื้อที่ประมาณ 36.633 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 38,033 ไร่ พื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสูงสลับกันไป ทั้งทางทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตกโดยทิศเหนือ ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบทุ่งนา ทิศใต้และทิศตะวันออก เป็นที่ราบทุ่งนาสลับกับไร่ สวน และป่าไม้ เป็นหนึ่งในจำนวน 4 ตำบล ของอำเภอห้วยผึ้ง อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอห้วยผึ้ง อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 6 กิโลเมตร

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลหนองอีบุตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลคำบงและตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากสะพานข้ามลำห้วยหลวง ไปสิ้นสุดเส้นทางนิคมสร้างตนเองกุดินารายณ์สายห้วยผึ้ง-นาหัวเมย รวมระยะทางด้านทิศเหนือ ประมาณ 10 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลนาขาม อำเภอกุดินารายณ์ และตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดที่หนองหัวช้างบรรจบกับห้วยสะทุด ไปสิ้นสุดที่จุดลำห้วยโศกแสงบรรจบลำห้วยสะทุด รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ 5.5 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลนิคมห้วยผึ้ง และตำบลไค้่น อำเภห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากมุมเส้นทางนิคมสร้างตนเองกุดินารายณ์ สายห้วยผึ้ง-นาหัวเมย ไปสิ้นสุดที่จุดที่หนองหัวช้างบรรจบกับห้วยสะทุด รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 9 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหลักเหลี่ยม และตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดที่ลำห้วยโศกแสงบรรจบลำห้วยหลัว ไปสิ้นสุดที่กึ่งกลางสะพานข้ามลำห้วยหลัว เส้นทาง สายคำบง-สงเปลือย รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ 7 กิโลเมตร

ที่ทำการเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ตั้งอยู่ 161 บ้านหนองอีบุตร หมู่ที่ 4 ตำบลหนองอีบุตร อำเภห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

สภาพทางเศรษฐกิจ

1. อาชีพ

ราษฎรในตำบลหนองอีบุตรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำสวน ทำไร่ พืชที่นิยมปลูก คือ อ้อย ยางพารา ข้าวโพด ถั่วลิสง พืชผักสวนครัวต่าง ๆ ส่วนด้านปศุสัตว์ มี ไร่ใช้งาน ด้านการเกษตร เพื่อเป็นอาหาร และจำหน่ายเป็นรายได้เสริมในครอบครัว ได้แก่ โค กระบือ เป็ดไก่ สุกร เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีงานด้านหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นอาชีพเสริมจากฤดูทำนา ทำไร่ ได้แก่ การทอผ้าและเครื่องจักรสานต่าง ๆ

2. หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลหนองอีบุตร

ปั้มน้ำมัน	จำนวน	1 แห่ง
โรงสีข้าว	จำนวน	20 แห่ง
ร้านค้าทั่วไป	จำนวน	35 แห่ง
โรงเขียง	จำนวน	1 แห่ง
โรงขนมจีน	จำนวน	1 แห่ง
ร้านซ่อม	จำนวน	1 แห่ง

สภาพทางสังคม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	2 แห่ง
โรงเรียน	จำนวน	3 แห่ง
วัด	จำนวน	5 แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน	1 แห่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนันทา ภูผิวแก้ว (2553) ศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาคู่งจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาคู่งจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 52.90) รองลงมา คือ เพศชาย (ร้อยละ 47.10) ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี (ร้อยละ 42.50) รองลงมาคือช่วงอายุ 40-49 ปี (ร้อยละ 39.50) ส่วนมากสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 50.00) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 39.50) และส่วนมากมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 3-5 ปี (ร้อยละ 44.30) รองลงมาคือระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 24.10)

2. บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้านพบว่าการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักนิติธรรมและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า

3. บุคลากรเพศหญิงและเพศชายเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านไม่แตกต่างกันแต่เห็นว่าการดำเนินงานด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้านไม่แตกต่างกันแต่เห็นว่าการดำเนินงานด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านไม่แตกต่างกันแต่เห็นว่าการดำเนินงานด้านหลักคุณธรรมด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. บุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกันเห็นว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้านไม่แตกต่างกันแต่เห็นว่าการดำเนินงานด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปบุคลากรเห็นว่าการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งข้อสารสนเทศที่ได้จะใช้เป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาส่งเสริมบทบาทและนำไปสู่การเป็นราชการยุคใหม่ที่มีลักษณะของธรรมาภิบาลเพื่อเป็นรากฐาน

ในชุมชนและสังคมประชาธิปไตยในอนาคตต่อไปอร์ทัยใจแก้ว (2553) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า

6.1 ข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมเป็นจำแนกตามเพศ ระดับการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และอายุราชการ เห็นว่ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง

6.2 ข้าราชการที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน เห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการที่มีระดับการปฏิบัติงานต่างกัน เห็นว่ามีการปฏิบัติ 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้าราชการที่มีอายุราชการต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน โดยสรุปข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกเพศ ระดับการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และอายุราชการแตกต่างกัน เห็นว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้าราชการที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน เห็นว่ามีการปฏิบัติโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) และข้าราชการที่มีระดับการปฏิบัติงานและอายุราชการแตกต่างกัน เห็นว่ามีการปฏิบัติโดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งข้อเสนอแนะจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้วางแผนปรับปรุงการบริหารงานให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาต่อไป

วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) ศึกษาการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบรบืออำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รองลงมาเป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 46 ปีขึ้นไป รองลงมา คือ ช่วงอายุ 36-45 ปี ช่วงอายุ 26-35 ปี และช่วงอายุ 18-25 ปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นประชาชน รองลงมาคือสมาชิกสภาเทศบาลและหัวหน้าราชการ

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานเห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมและรายด้านจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่สมาชิกสภาเทศบาล เห็นว่า มีการบริหารงานโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับดี

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานมีมีสภาพแตกต่างในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง เห็นว่า มีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยสรุปจากผลการวิเคราะห์ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงาน เห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่ผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านความคุ้มค่า ส่วนด้านที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด คือ ด้านความโปร่งใส ข้อเสนอแนะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานเทศบาลตำบลบรบือต่อไป

ประดิษฐ์ อุคำ (2554) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยอำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้หลักนิติธรรม รองลงมา ได้แก่ด้านการใช้หลักคุณธรรมด้านการใช้หลักความโปร่งใสและด้านการใช้หลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยตามลำดับความสำคัญ คือ ควรวางกฎระเบียบและข้อบังคับการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจนควรกำกับดูแลให้มีการถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของเทศบาลควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการตัดสินใจของคณะผู้บริหารเทศบาลควรประชุมชี้แจงรายละเอียดของงบประมาณและบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสและควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ

ประเทศ หานามชัย (2554) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดจำแนกตามเทศบาลตำบลที่สังกัด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา เพ็งภู (2554) ศึกษาแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงามจังหวัดกำแพงเพชรโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักความโปร่งใสด้านหลักความรับผิดชอบด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความคุ้มค่า

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงามจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงามจังหวัดกำแพงเพชร

3.1 ด้านหลักนิติธรรมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณอย่างแท้จริง

3.2 ด้านหลักคุณธรรมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญคือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและนำข้อคิดเห็นนั้นมาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม

3.3 ด้านหลักความโปร่งใสพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์รายรับ-รายจ่ายหรือข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้นและทั่วถึงเช่นการแจกเอกสาร ให้ประชาชนทุกคนรอบรู้การออกเสียงตามสายทุกเช้า – เย็น ฯลฯ

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาของประชาชนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเพื่อรอกการแก้ไข

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในการนำปัญหาความต้องการของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถต้องรับผิดชอบต่อโครงการ/กิจกรรมดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่าพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ กำหนดสัดส่วนการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของสำนักงานโดยเปรียบเทียบงบประมาณเกี่ยวกับการลงทุนในการดำเนินโครงการรวมถึงควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดมีการให้รางวัลกรณีที่สามารถลดค่าใช้จ่ายให้ประหยัดได้เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

พิสมัย แจ้งอารมณ์ (2554) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า

1. การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ รองลงมา คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม และมีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

สุนทรส ศรีชัยเชิด (2554) การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครืออำเภอเมืองกาฬสินธุ์จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครือ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครือและเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครือจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันโดยกลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครืออำเภอเมืองกาฬสินธุ์ประกอบด้วยบุคลากรฝ่ายบริหาร บุคลากร ฝ่ายนิติบัญญัติและบุคลากรฝ่ายประจำจำนวนรวมทั้งสิ้น 61 คนซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานคือ F-test (One-way ANOVA) ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. บุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครือส่วนใหญ่เป็นบุคลากรฝ่ายประจำรองลงมาเป็นบุคลากรฝ่ายนิติบัญญัติและมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 4 - 7 ปีรองลงมามีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 4 ปี

2. บุคลากรของเทศบาลตำบลเชียงเครือโดยรวมและจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และระยะเวลาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าเทศบาลตำบลเชียงเครือมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับบางครั้ง คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่าและด้านหลักความรับผิดชอบต่อและมี การปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้งอีก 3 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความโปร่งใส

3. บุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเครือที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกันเห็นว่าเทศบาลตำบลเชียงเครือมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

แต่บุคลากรฝ่ายประจำเห็นว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเฉพาะด้านหลักนิติธรรมสูงกว่าบุคลากรฝ่ายนิติบัญญัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปบุคลากรตำบลเชียงเครือเห็นว่าเทศบาลตำบลเชียงเครือมีการปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับบางครั้งและรายด้านอยู่ในระดับบางครั้งถึงบ่อยครั้งข้อสนทหานี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงเครืออำเภอเมืองกาฬสินธุ์ต่อไป

กันติยา วิเศษษฐ์ (2555) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรี พบว่า

1. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมหลักความรับผิดชอบหลักความคุ้มค่าหลักนิติธรรมหลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมมีค่ามากและรองลงมาตามลำดับ

2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรีจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลและระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยประชาชน

2.2 มีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในระดับจังหวัดและมีการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนต่างๆอย่างต่อเนื่องและมีการกระตุ้นให้สื่อมวลชนท้องถิ่นเสนอข้อมูลทั้งในด้านบวกและด้านลบขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรมีการศึกษาดูงานยังองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลด้านธรรมาภิบาลหรือที่ได้รับรางวัลองค์การบริหารส่วนตำบลดีเด่นเพื่อนำรูปแบบมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

นิรันดร พงษ์ปลา (2555) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายโดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศและระดับการศึกษาที่ต่างกัน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อ มีความคิดเห็นแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

นิภาพร อุดรพิมพ์ (2554) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1. บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง เห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรที่มีเพศต่างกันและบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน 6 ด้านไม่แตกต่างกัน
3. บุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน เห็นว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมจำแนก 4 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปบุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะจะเป็นประโยชน์และนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ และประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นต่อไป

สุพรรณ ชินคำ (2555) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จินตนา เสาวรส (2556) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลัก นิติธรรม ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด พบว่า จำแนกตามเพศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดโดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ บุคลากรในองค์กรทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารและข้าราชการประจำจะต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ ยึดถือระเบียบวินัย ทุกฝ่ายต้องมีการเคารพความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ข้อมูลของแต่ละฝ่ายควรมีความชัดเจนถูกต้อง ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมคิด ร่วมเสนอความคิดเห็น และเคารพการกระทำของบุคคลอื่น ให้บุคลากรขององค์การตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย และต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

นิกร แต้มแก้ว (2556) ศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอมือทองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1. ระดับการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอมือทองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอมือทองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้าน (ที่อยู่) พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จตุพร ผ่องสุข (2550) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โดยรวมและรายด้าน

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยโดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า การบริหารงานงบประมาณไม่โปร่งใส การแก้ไขปัญหาไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อบท. ควรจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม ควรแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว ควรจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน โดยสรุป ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างแตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงองค์กรที่มีอยู่เดิมมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลักมาปรับใช้ซึ่งแต่ละแห่งจะมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารท้องถิ่น วัฒนธรรมองค์กรรวมทั้งประชาชนที่มีส่วนร่วมในการบริหารงานตลอดจนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ความรู้ความเข้าใจในการปกครอง,บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในส่วนของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร

ผู้ศึกษาใช้ระดับความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลในเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตรตามหลักธรรมาภิบาลในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่าและด้านหลักความรับผิดชอบต่อที่จะได้ทราบว่าเทศบาลตำบลหนองฮีบุตรมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับใดและรวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ รายด้านทั้ง 6 ด้านเพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตรไปสู่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ การศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินการศึกษาโดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากร (Population) คือ บุคลากรเทศบาลในเทศบาลตำบลหนองอีบุตร รวมทั้งสิ้น 54 คน (ข้อมูลส่วนวิจัยและพัฒนากระบวนการแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2558)
2. ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่บุคลากรเทศบาลในเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลหนองอีบุตรที่มีข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์เอกสาร รายงาน รูปภาพ และใช้สำหรับสัมภาษณ์ บุคลากรของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ซึ่งการสัมภาษณ์นั้นใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้นจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร โดยสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 30 คน

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1.1 หลังจากผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาได้ยึดหลักการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 (ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. 2548 : 3-4) กรอบแนวคิดของสถาบันพระปกเกล้า จำนวน 6 หลัก 58 ตัวชี้วัด (สถาบันพระปกเกล้า. 2550 : 21-31) และวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ บุคลากรของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร ในประเด็นขั้นตอนการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept. Interview)

1.1.2 นำผลการศึกษาตามข้อ 1.1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษา

1.1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ให้ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแนะนำแล้ว นำกลับมาให้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ให้ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้การแนะนำแล้ว นำกลับมาให้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำจากวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลหนองอีบุตรและเทศบาลตำบลคำบง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยไปพบผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์
3. เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2558
4. นำแบบสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้
ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
บันทึกการสัมภาษณ์มาเรียงเรียงเนื้อหาประเด็นการสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการศึกษา แล้วนำมาสรุปประเด็นโดยการบรรยายความเรียงเชิงวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างนำมาบันทึกการสัมภาษณ์มาเรียงเรียงเนื้อหาประเด็นการสัมภาษณ์ครอบคลุมกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการศึกษา แล้วนำมาสรุปประเด็นโดยการบรรยายความเรียงเชิงวิเคราะห์ (Objective Congruence)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารับรองการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอยะผิง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอยะผิง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอยะผิง จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอยะผิง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 16 หลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>1.1 หน่วยงานมีความผูกพันต่อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ</p> <p>1. ก่อนการปฏิบัติงานหรือตัดสินใจของหน่วยงานที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนจะมีการรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและมีผลการวิเคราะห์วิจัยแล้วว่ามีผลดีแก่ประชาชน</p> <p>1. มีรายงานการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. มีผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>✓</p> <p>✗</p>	<p>- รายงานการประชุม</p> <p>- รายนมือชื่อเวทีชาวบ้าน</p> <p>- จัดประชุมประชาคม</p>	<p>ไม่มีการจัดทำผลงานวิจัยทางด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน</p>	<p>ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของเทศบาลให้เสร็จภายใน 31 ม. ค. 2559</p>
<p>2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงขั้นตอนการบริการในด้านต่างๆ</p> <p>1. มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการหลายช่องทาง</p>	<p>✓</p>	<p>- หอกระจายข่าวประจำเทศบาล</p> <p>- เว็บไซต์ของเทศบาล</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		<ul style="list-style-type: none"> - วารสาร - จดหมายข่าว - ป้ายประชาสัมพันธ์ 		
<p>3. มีการให้ข้อมูลการให้บริการต่างๆของหน่วยงานที่ประชาชนใช้บริการโดยไม่ปิดบังเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>1. มีการจัดรวบรวมเอกสารและมีขั้นตอนในการขอรับบริการที่ชัดเจน</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ - คู่มือประชาชน - แผนผังกำหนดขั้นตอนกำหนดระยะเวลาการให้บริการประชาชน 	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>4. มีขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชน</p> <p>1. มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน</p>	✓	<p>- มีบอร์ดประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตามหมู่บ้าน</p> <p>- มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์</p>	-	-
<p>5. มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่างๆทันตามกำหนดและตามลำดับก่อนหลัง</p> <p>1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน</p>	✓	<p>- มีแผนภูมิขั้นตอนการทำงาน</p> <p>- จัดทำประกาศกำหนดเรื่องการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติราชการ</p>	-	-
<p>6. การพิจารณาออกคำสั่งต่างๆได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องครบถ้วน</p>				

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. มีข้อกำหนดอ้างอิงปรากฏในเอกสารคำสั่งทุกฉบับ	✓	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดหาพัสดุ - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง - คำสั่งคณะกรรมการรับ จ่ายเงิน 	-	-
<p>7. มีการเปิดโอกาสที่จะให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่หรือประชาชนก่อนการดำเนินการใดๆ</p> <p>1. มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเช่นรายงานการสำรวจต่างๆ รายงานการประชุมจัดทำแผนชุมชน</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกรายงานประชุมประชาคมการจัดทำแผน - เทศบัญญัติโครงการที่ได้จัดทำประชาคม 	-	-
8. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน				

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ ในการทำงาน	✓	- มีการจัดทำเว็บไซต์ของเทศบาล - ประกาศสอบราคาผ่านระบบ e-gp - มีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ทุกงาน	-	-
9. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต้องมีความเป็นธรรม เสมอภาค			-	-
1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	✓	- คำสั่ง ประกาศ การกำหนดหน้าที่ รับผิดชอบ	-	-
2. มีเอกสารตอบรับและการแจ้งผลการดำเนินงาน	✓	- จัดทำรายงาน หนังสือ ผลการ ดำเนินงาน	-	-
3. ไม่มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ	✓	- ภาพถ่ายการให้บริการประชาชน		

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>10. ในรอบปีที่ผ่านมาหน่วยงานไม่เคยเพิกถอนคำสั่งเพราะขัดกฎหมาย</p> <p>1. หน่วยงานไม่เคยมีคำสั่งที่ขัดต่อกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมา</p>	✓	-	- ไม่มีเอกสารรองรับสำหรับการประเมิน	ควรให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติกรได้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานการออกคำสั่งในรอบปี และรายงานต่อผู้บริหาร
<p>11. ประชาชนต้องมีสิทธิในการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อการให้บริการที่ไม่เป็นธรรม</p> <p>1. มีระเบียบ/ขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องคัดค้านหรืออุทธรณ์</p> <p>2. มีเอกสารชี้แจงสรุปผลการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อผู้ร้องตามระเบียบขั้นตอน</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>- ระเบียบข้อกฎหมาย พ. ร. บ. ควบคุมข่าวสารทางการ พ. ศ. 2540</p> <p>- ระเบียบข้อกฎหมาย พ. ร. บ. ควบคุมข่าวสารทางการ พ. ศ. 2540</p>	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>12. มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของการให้บริการและตามลำดับก่อนหลัง</p> <p>1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน</p>	✓	<p>- ประกาศเรื่องการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติราชการ</p> <p>- แผนภูมิการปฏิบัติราชการ</p>	-	-
<p>13. การพิจารณาเรื่องร้องเรียนหรือตัดสินใจคดียึดหลักกฎหมายอย่างเป็นธรรมทุกฉบับไม่เลือกปฏิบัติและตามลำดับก่อนหลัง</p> <p>1. มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน</p>	✓	<p>- ประกาศเรื่องการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติราชการ</p> <p>- แผนภูมิการปฏิบัติราชการ</p>	-	-
1.2 กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมาย				

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>14. มีการตรวจสอบหรือทบทวนกฎหมายกฎระเบียบต่างๆให้ทันสมัยและเหมาะสมอยู่เสมอและไม่ขัดรัฐธรรมนูญ</p> <p>1. มีการประชุมเพื่อการทบทวนกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ</p>	✓	<p>- บันทึกรายงานการประชุม คณะทำงานพิจารณาปรับปรุงภารกิจ ของเทศบาล</p>	-	-
<p>15. มีการพิจารณาคำร้องข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงให้วิธีการปฏิบัติราชการที่ดีขึ้นและแจ้งผลการดำเนินงานให้ทราบ</p> <p>1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการการพิจารณาคำร้องข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น</p>	✓	-	<p>- ไม่มีเอกสาร รองรับสำหรับการ ประเมิน</p>	<p>ควรให้ผู้บริหารได้กำกับให้มี กระบวนการในการออก ประเมิน</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีเอกสารตอบรับการแจ้งผลการดำเนินงาน	✓	- บันทึกแจ้งผลการดำเนินงาน		ระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติ ราชการ
16. มีการตรวจสอบกฎระเบียบข้อบังคับหรือประกาศ ที่เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยากในการ ปฏิบัติงาน				
1. ก่อนการประกาศระเบียบคำสั่งมีการประชุม ชี้แจงรับฟังความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงาน	✓	- บันทึกรายงานการประชุม	-	-
1.3 ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการ ปฏิบัติหน้าที่				
17. คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดของหน่วยงาน มีความอิสระในการทำงาน				
1. นโยบาย/แผนงาน/โครงการของหน่วยงาน สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง	✓	- ประกาศ คำสั่ง มอบอำนาจปฏิบัติ	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		ราชการแทนของปลัดมอบให้รอง ปลัด		
<p>18. เจ้าหน้าที่สามารถคัดค้านการทำหน้าที่ของ กรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆของหน่วยงาน ที่ไม่เป็นกลาง</p> <p>1. มีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานแสดง ความคิดเห็นหรือคัดค้าน</p>	✓	- รายประชุมประจำเดือนของ เจ้าหน้าที่ทุกเดือนเพื่อรับฟังและ แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน	ช่องทางแสดง ความคิดเห็นมี จำกัด	ควรเสนอแนะช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้แสดงความ คิดเห็นและคัดค้านให้มากขึ้น
<p>19. มีการกระจายอำนาจสู่ผู้ได้บังคับบัญชาระดับ รองลงมา</p> <p>1. มีเอกสารโครงสร้างหน่วยงานและรายละเอียด งานตามตำแหน่ง (job description)</p>	✓	- ประกาศคำสั่งมอบหมายงาน ในหน้าที่	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีคำสั่งหรือระเบียบให้อำนาจผู้ใต้บังคับบัญชา		- คำสั่งมอบหมายงานของแต่ละกองงาน		
20. การให้บริการประชาชนยึดหลักความเสมอภาค 1. มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60	✓	- มีรายงานการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การให้บริการสำรวจความพึงพอใจด้านการบริการประชาชน ร้อยละ 79.15	-	-
21. การพิจารณาออกคำสั่งต่างๆยึดหลักความเป็นธรรม 1. มีรายงานความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 60	✓	- มีรายงานความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ร้อยละ 88.36	-	-

ตาราง 17 หลักคุณธรรม

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>2.1 ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน</p> <p>22. ไม่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือกฎข้อบังคับจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม</p> <p>1. ไม่มีการร้องเรียนผู้บริหารองค์กรต่อหน่วยงานใดในเรื่องผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ของเทศบาล - วารสาร - จดหมายข่าว - ป้ายประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีเอกสารรองรับสำหรับการประเมิน 	เห็นควรแนะนำช่องทางการร้องเรียน ที่ไม่สามารถเห็นถึงบุคคลที่ร้องเรียน โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบที่มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม
<p>2.2 ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย</p> <p>23. มีการกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงาน</p> <p>1. มีเอกสารที่แสดงถึงกรอบจริยธรรมและคณะกรรมการด้านจริยธรรมของหน่วยงาน</p>	✓	-	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีเอกสารรองรับสำหรับการประเมิน 	เห็นควรให้หน่วยงานคณะกรรมการ ของหน่วยงาน ได้จัดทำเอกสารที่ชัดเจน

ตาราง 17 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
				ในการปฏิบัติงาน ที่แสดงถึง กรอบจริยธรรม
24. มีการจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็น ประจำ(ทุกปี) 1. มีเอกสารรายงานผลกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน	✓	- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี	-	-
25. ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานโดยยึดหลักความสามารถ เป็นธรรม 1. มีระบบการพิจารณาความดีความชอบ อย่างชัดเจนเช่นเกณฑ์ต่างๆที่นำมาพิจารณาความดี ความชอบ	✓	- คณะกรรมการกลั่นกรองการ ประเมินประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	-	ปรับปรุงการพัฒนาคูคณากร โดยการสื่อสารสองทางและ ประเมินบุคลากร

ตาราง 18 หลักความโปร่งใส

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>3.1 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง</p> <p>26. มีระบบการตรวจสอบภายในหน่วยงานที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงที่นำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>1. มีรายงานการตรวจสอบภายในหน่วยงาน</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงานประจำปี - รายงานผลการดำเนินงานการตรวจสอบภายในต่อผู้กำกับดูแลและจังหวัด 	-	<p>การปรับปรุงเรื่องการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของเทศบาล</p>
<p>27. มีการประเมินผลสม่ำเสมอทุกปีจากหน่วยงานภายนอก</p> <p>1. มีรายงานผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกทุกปี</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือราชการรายงานผลการประเมินของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน 	-	-

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		- หนังสือราชการรายงานการตรวจ ประเมินต่อสำนักตรวจเงินบัญชี ระดับจังหวัด		
<p>28. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องภารกิจที่ หน่วยงานให้บริการ</p> <p>1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทาง เดียว</p> <p>2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลาย ช่องทาง</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - หอกระจายข่าวประจำเทศบาล - เว็บไซต์ของเทศบาล - วารสาร - จดหมายข่าว - บอร์ดประชาสัมพันธ์ 	-	-
<p>29. มีการกำหนดช่องทาง/วิธีการในการติดต่อร้องเรียน กับหน่วยงาน</p>	✓			

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. มีช่องทาง/วิธีการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงาน ช่องทางเดียว 2. มีช่องทาง/วิธีการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงาน หลายทางเดียว		- กล่องรับความคิดเห็น - เว็บไซต์ของเทศบาล - แบบคำร้อง	-	-
30. มีการปรับปรุงหน่วยงานตรวจสอบให้เหมาะสมกับ สถานการณ์อยู่เสมอ 1. มีการประชุม/ประเมินผลประสิทธิภาพของ หน่วยงานตรวจสอบภายในทุกปี	✓	-	- ไม่มีเอกสาร รองรับสำหรับการ ประเมิน	ให้ผู้บริหารกำกับดูแลแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำและ ตรวจสอบเอกสาร รายงานผล ให้ผู้บริหารทราบทันที
3.2 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ				

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
31. มีการนำความคิดเห็นที่รับฟังได้ไปใช้ปรับปรุงการทำงาน 1. มีการรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์สั่งการอย่างเป็นระบบ	✓	- บันทึกรายงานการประชุมในการออกประชาคมรับฟังความคิดเห็น	-	-
32. มีเครื่องมือในการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นที่สะดวกเช่นกล่องรับฟังความคิดเห็น 1. มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นช่องทางเดียว 2. มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นหลายช่องทาง	✓	- กล่องรับความคิดเห็น - เว็บไซต์ของเทศบาล - รายงานการประชุมเวทีประชาคม	-	-
33. บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยมีการกระทำบางอย่างที่เป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน 1. ไม่มีข้อร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคคลในหน่วยงาน	✓	-	-	-

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>34. หน่วยงานแสดงต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยการบริการ รวมทั้งการกำหนดค่าบริการที่โปร่งใสเป็นธรรมแก่ประชาชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม</p> <p>1. มีเอกสารรายงานการประชุมหรือเอกสารชี้แจงต้นทุนสัญญาซื้อขายรายรับรายจ่ายโดยไม่ปิดบัง</p>	✓	<p>- รายงานแสดงฐานะทางการเงินทุกเดือน</p> <p>- งบประจำเดือน</p>	-	-
<p>3.3 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล</p> <p>35. มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในการให้สัมปทานการออกกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ</p> <p>1. มีกฎระเบียบกระบวนการ/ขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน</p>	✓	<p>- จัดทำแบบคำร้อง</p>	-	-

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>36. มีการเผยแพร่รายงานการเงินและมีใช้ทางการเงิน ข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยบริการข้อมูลการคิดค่าบริการและ ผลงานแก่สาธารณะชนทั่วไปทั้งทางเว็บไซต์และสื่ออื่น ๆ</p> <p>1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทาง เดียว</p> <p>2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลาย ช่องทาง</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน - หนังสือรายงานต่อผู้กำกับดูแล - หนังสือรายงานต่อผู้บังคับบัญชา - บอร์ดประชาสัมพันธ์ - รายงานงบแสดงฐานะทางการเงิน 	-	-
<p>37. มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับรายจ่ายสู่สาธารณะ</p> <p>1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทาง เดียว</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ของเทศบาล - บอร์ดประชาสัมพันธ์ 	-	-

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง		- หนังสือรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน		

ตาราง 19 หลักการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
4.1 หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน 38. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความเต็มใจและตั้งใจในการบริการประชาชน 1. มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60	✓	- รายงานความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับบริการ ร้อยละ 79.15	-	-

ตาราง 19 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>39. มีการติดตามแนะนำให้คำปรึกษาประชาชนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>1. มีรายงานการติดตามผลการให้บริการประชาชน</p>	✓	<p>- สรุปผลการประเมินความพึงพอใจในด้านการบริการ</p> <p>- ทำแบบประเมินความพึงพอใจในการบริหารทุกปี</p>	-	-
<p>4.2 หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>40. มีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>1. มีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน</p>	✓	<p>- โครงการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด</p> <p>- โครงการกิจกรรมวันผู้สูงอายุ</p>	-	-

ตาราง 19 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		- โครงการกิจกรรมวันเข้าพรรษา - โครงการกิจกรรมวันเด็ก		
41. มีการสนับสนุนพื้นที่จัดกิจกรรมที่ปรึกษาทางวิชาการงบประมาณในการทำกิจกรรมของประชาชน 1. มีระเบียบคำสั่งประกาศเกี่ยวกับการขอใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อกิจกรรมสาธารณะหรือกลุ่มองค์กรในชุมชน	✓	- ประกาศการใช้พื้นที่หน้าสำนักงานเทศบาลเป็นตลาดเป็นตลาดชุมชนทุกวันที่ 13,27 ของทุกเดือน	-	-
42. มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่สะดวก 1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว	✓	- หอกระจายข่าวประจำเทศบาล - เว็บไซต์ของเทศบาล - บอร์ดประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน	-	-

ตาราง 19 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง		- จดหมายข่าว - บอร์ดประชาสัมพันธ์เทศบาล		

ตาราง 20 หลักความสำนึกรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
5.1 หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ 43. มีระบบการกระจายข่าวสารข้อมูลของหน่วยงานให้แก่ประชาชนทราบโดยทั่วถึง 1. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารช่องทางเดียว	✓	- หอกระจายข่าวประจำเทศบาล - เว็บไซต์ของเทศบาล		-

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง		<ul style="list-style-type: none"> - วารสาร - จดหมายข่าว - บอร์ดประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่เข้าถึงการบริการ - ประชาชนขาดความรู้ประสบการณ์ 	
<p>44. ผู้บริหารหน่วยงานได้สื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องแผนรวมของหน่วยงานแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ</p> <p>1. มีรายงานการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องแผนรวมของหน่วยงาน</p>	✓	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีโครงการเอกสารประสานแผนพัฒนา อปท. - บัญชีโครงการเพื่อการประสานแผนพัฒนา อปท. ระดับจังหวัด - รายงานการประชุมแผนพัฒนาของ อปท. ในระดับอำเภอ 	-	-

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>5.2 หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล</p> <p>45. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจน (Job Description)</p> <p>1. มีเอกสารที่แสดงหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (job description)</p>	✓	<p>- คำสั่งมอบหมายหน่วยงานในแต่ละกองงานแต่ละตำแหน่ง</p>	-	-
<p>46. มีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน</p> <p>1. มีระเบียบวิธีการดัชนี/ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่</p> <p>2. มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รายบุคคลตามดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน</p>	✓ ✓	<p>- ข้อตกลงในการปฏิบัติราชการ</p> <p>- ประกาศระหว่างพนักงานและผู้บริหาร</p> <p>- ประกาศ กทจ. การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้น</p> <p>- มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง</p> <p>- เอกสารการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานราชการประจำปี</p>	-	-

ตาราง 21 หลักความคุ้มค่า

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>6.1 หน่วยงานมีการประหยัด</p> <p>47. บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยถูกร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>1. ไม่มีการร้องเรียนบุคลากรของหน่วยงานต่อหน่วยงานใดในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน</p>	✓	-	-	-
<p>6.2 หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>48. มีการวางแผนการกำหนดอัตรากำลังภายในหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน</p> <p>1. มีประชุมประเมินอัตรากำลังและจัดทำแผนการอัตรากำลังภายในหน่วยงานทุกรอบปี</p>	✓	<p>- รูปเล่มแผนหรือกรอบอัตรากำลัง</p> <p>- รายงานการประชุมกรรมการกลั่นกรองแผนกรอบอัตรากำลัง</p>	-	-

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>49. บุคลากรมีความรู้ความสามารถความชำนาญ เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ</p> <p>1. วุฒิการศึกษาหรือประสบการณ์ในการทำงาน ของบุคลากรสอดคล้องกับตำแหน่งความรับผิดชอบ</p>	✓	<p>- กรอบอัตรากำลังสามปีการจัดสรรคนลงสู่ ตำแหน่ง</p> <p>- มาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงาน ก.พ.</p>	-	-
<p>50. มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้</p> <p>1. มีนโยบายระเบียบวิธีการและการจัดสรร งบประมาณเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการ ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้</p>	✓	- แผนพัฒนาบุคลากรประจำปี	-	-
51. มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่				

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุนลดขั้นตอนการทำงานเพิ่มปริมาณผลผลิต</p> <p>1. มีการใช้ระบบการบริหารงานด้วยคอมพิวเตอร์ไม่น้อยกว่า 2 ระบบ</p>	✓	<p>- ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง e-gp</p> <p>- ระบบการจัดทำเทศบัญญัติด้วยระบบ e-laas</p>	-	-
<p>52. ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน</p> <p>1. ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานตามแผนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>	✗	<p>- หนังสือรายงานผลการปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คิดเป็นร้อยละ 79. 51</p>	<p>- ความสำเร็จในการปฏิบัติงานไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80</p>	<p>ให้ผู้บริหารกำกับผู้ปฏิบัติงานให้ได้ผลการปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดของหน่วยงาน</p>
<p>53. ผลงานการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด</p>				

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รายบุคคลได้ตามเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 90	✓	- คำสั่งเงินเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงาน เทศบาลและพนักงานจ้าง คิดเป็นร้อยละ 95. 56 จากรายงานผลการปฏิบัติราชการตาม หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	-	-
54. มีการนำระบบการประเมินผลบุคลากร ปฏิบัติงานมาใช้ในการบริหารงาน 1. มีระบบประเมินผลบุคลากรที่มีมาตรฐาน	✓	- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการ ประเมินประสิทธิภาพพนักงานเทศบาลและ ลูกจ้าง - แบบประเมินประสิทธิภาพพนักงานเทศบาล และลูกจ้าง	-	-
6.3 หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน				

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>55. มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของหน่วยงาน</p> <p>1. มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของหน่วยงาน</p> <p>2. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>- กำหนดวิสัยทัศน์ของเทศบาล เทศบาลตำบลหนองอีบุตรนำอยู่ เศรษฐกิจเพื่อฟู ควบคู่คุณธรรม นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>- โครงการประชุมประชาคมแผนประจำปี</p> <p>- โครงการถนนสายบุญ</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>56. มีการจัดหน่วยงานให้คำปรึกษา/รับเรื่องราวร้องทุกข์</p> <p>1. มีระเบียบ/ขั้นตอนการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือรับเรื่องราวร้องทุกข์</p>	<p>✓</p>	<p>- แบบฟอร์มเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้คำปรึกษา/รับเรื่องราร้องทุกข์	✓	- หนังสือประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำทุกหมู่บ้าน		
57. มีผู้ที่รับผิดชอบในการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน 1. มีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง	✓	- ประกาศจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	-	-
58. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในหน่วยงาน 1. มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน				

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	มี/ไม่มี ทำ/ไม่ทำ	รายละเอียดเอกสาร	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>1. มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>2. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>- แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ระดับตำบล</p> <p>- แต่งตั้งคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อจัดทำแบบ พัฒนาท้องถิ่น</p> <p>- แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผล</p> <p>- แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมาตรฐานการ ปฏิบัติราชการระดับอำเภอ</p> <p>- รายงานผลการปรับปรุงตามรายงานผลการ ปฏิบัติราชการ</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในเทศบาลตำบลหนองอีบุตร สรุปได้ว่าการนำตัวชี้วัด ทั้ง 58 ตัวชี้วัด 75 เกณฑ์การตรวจประเมินปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม มีทั้งหมด 21 ตัวชี้วัด 27 เกณฑ์การประเมินผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด ดังนี้เทศบาลตำบลหนองอีบุตรได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 21 ตัวชี้วัด 26 เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เทศบาลตำบลหนองอีบุตรมีรายงานการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการหลายช่องทาง มีการจัดรวบรวมเอกสารและมีขั้นตอนในการขอรับบริการที่ชัดเจน มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนมีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน มีข้อมูลหมายอ้างอิงปรากฏในเอกสารคำสั่งทุกฉบับ มีเอกสารที่เกี่ยวกับการรับฟังข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเช่นรายงานการสำรวจต่าง ๆ รายงานการประชุมจัดทำแผนชุมชน มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน มีระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีเอกสารตอบรับและการแจ้งผลการดำเนินงานไม่มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการหน่วยงานไม่เคยมีคำสั่งที่ขัดต่อกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมา มีระเบียบ/ขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องคัดค้านหรืออุทธรณ์มีเอกสารชี้แจงสรุปผลการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อผู้ร้องตามระเบียบขั้นตอน มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจนมีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน

กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมาย มีการประชุมเพื่อการทบทวนกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ มีระเบียบ/ขั้นตอนการการพิจารณาคำร้อง ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นมีเอกสารตอบรับการแจ้งผลการดำเนินงาน ก่อนการประกาศระเบียบคำสั่งมีการประชุมชี้แจงรับฟังความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงานความคิดเห็นของนาง พ กล่าวว่ “การประชุมประจำเดือนของบุคลากรบางครั้ง พนักงานบางท่านไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของเพื่อนร่วมงาน” (นาง พ (นามสมมติ). 2557 : สัมภาษณ์)

ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดของหน่วยงานมีความอิสระในการทำงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถคัดค้านการทำหน้าที่ของกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆของหน่วยงานที่ไม่เป็นกลาง มีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่

ของหน่วยงานแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้าน มีเอกสารโครงสร้างหน่วยงานและรายละเอียดงานตามตำแหน่งมีคำสั่ง ระเบียบให้อำนาจผู้ใต้บังคับบัญชา มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 มีรายงานความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การตรวจประเมิน คือ ไม่มีผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนาง ก ที่กล่าวว่า “การปฏิบัติงานตามหลักนิทรรศการ การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดเกือบทุกตัวชี้วัด และควรเก็บเอกสารให้เป็นระบบ ระเบียบ เป็นปัจจุบัน ชัดเจน บางตัวชี้วัดที่ไม่ทำ ก็เห็นควรให้ผู้บริหารกำกับให้เป็นไปตามตัวชี้วัด”(นาง ก (นามสมมุติ). 2557 : สัมภาษณ์)

2. หลักคุณธรรมผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด ดังนี้ เทศบาลตำบลหนองอิบุตรได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 4 เกณฑ์การประเมินโดยการวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

เทศบาลมีการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมทุกตัวชี้วัด ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนในพื้นที่ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน ไม่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือกฎข้อบังคับจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมมีการกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงานมีการจัดให้ปลอดจากการทำผิดวินัย มีกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำ (ทุกปี) มีเอกสารรายงานผลกิจกรรม โครงการอย่างชัดเจน ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยยึดหลักความสามารถเป็นธรรม ไม่มีการคอร์รัปชัน หรือแม้แต่ประโยชน์ส่วนตน มีการพิจารณาความดีความชอบของพนักงานโดยไม่นึกถึงพวกพ้อง มีความตรงไปตรงมา ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับส่วนรวม ปัญหาหลักจะขึ้นอยู่กับพนักงานเป็นสำคัญ เช่น การปฏิบัติงานของพนักงานบางคน บางกลุ่มยังขาดคุณธรรม จริยธรรมละเลยการปฏิบัติงาน เป็นอีกประการหนึ่งที่สมาชิกสภาเทศบาล คณะผู้บริหารใช้อำนาจไม่ถูกต้องเป็นผลพนักงานบางกลุ่ม บางคนได้รับความเดือดร้อน ไม่ให้ความร่วมมือในการประชุม แต่ก็ไม่กล้าเรียกร้อง หรือกล้าแสดงออก ทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

3. หลักความโปร่งใสผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดเทศบาลตำบลหนองอิบุตรได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด 17 เกณฑ์การประเมินโดย การวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

เทศบาลมีการปฏิบัติงานตามหลักความโปร่งใส คือ มีระบบการตรวจสอบภายใน มีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ มีรายงานการตรวจสอบภายในหน่วยงาน มีรายงานผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกทุกปี มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชน มีการจัดทำเว็บไซต์ วารสารจดหมายข่าว บอร์ดประชาสัมพันธ์ เพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ กระบวนการ

ทำงานที่ชัดเจน มีกล่องรับความคิดเห็นจากประชาชน มีการสอดส่องดูแลติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของแต่ละกองอย่างใกล้ชิด มีตรวจสอบภายในที่มีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานเบื้องต้นในเทศบาล มีการแสดงฐานะทางการเงินทั้งประจำเดือน ประจำปี ติดประกาศให้ประชาชนทราบและตรวจสอบได้ตลอดเวลา มีการรวบรวมความคิดเห็น และวิเคราะห์สั่งการ อย่างเป็นระบบ มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นหลายทาง ไม่มีเรื่องร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคคลในหน่วยงาน มีเอกสารรายงานแสดงฐานะทางการเงินทุกเดือน มีกฎระเบียบ กระบวนการในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ปัญหาส่วนใหญ่ เอกสารที่มีไม่ชัดเจนนัก ประชาชนเองไม่ค่อยยอมรับข่าวสารที่ทางเทศบาลประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร งบประมาณในการจัดทำเอกสาร จัดหมายข่าวเผยแพร่ให้กับประชาชนมีไม่เพียงพอ ประชาชนไม่ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของคุณะผู้บริหาร และพนักงานอย่างต่อเนื่องหรือประชาชนให้ความร่วมมือมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนาง ง ที่กล่าวว่า “หลักความโปร่งใส หน่วยงานมีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดจริง แต่การตรวจสอบภาคประชาชนไม่ค่อยยอมรับข่าวสารไม่ติดตาม ไม่ตรวจสอบ การทำงานของคุณะผู้บริหาร พนักงานเท่าที่ควร”(นาง ง (นามสมมุติ). 2557 : สัมภาษณ์)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะคือ เทศบาลควรมีการนำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานการเงินและงบประมาณ ที่ต้องยึดหลักการนี้ให้มากที่สุด เทศบาลได้นำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการบริหารงานการเงินและงบประมาณ เช่น การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้เงินตามโครงการต่าง ๆ มีการสรุปผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา ให้ประชาชนได้เข้าถึง เช่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีการแจกแจงรายละเอียดให้ประชาชนได้ทราบถึงงบประมาณและโครงการต่าง ๆ เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะผลการสอบราคา ควรเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้ จะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการบริหารงานเทศบาล หลักความโปร่งใสเป็นหลักที่สำคัญมากในการบริหารงาน อาจกล่าวได้ว่าเป็นการบ่งชี้การทำงานของคุณะบุคคลนั้นว่ามีผลงานที่ดีสมควรจะได้ทำการบริหารงานต่อไปหรือไม่ ซึ่งหลักความโปร่งใสนำมาใช้ในเรื่องข้อมูลทางการเงิน การคลัง จะกล่าวได้ชัดเจนที่สุด โดยการกระทำ เช่น การเก็บภาษีต้องมีเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของการทำงาน การวางแผนงานปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามที่ได้ลงความคิดเห็นในที่ประชุม ต้องสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของคุณะกรให้มีความโปร่งใส ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และเข้าใจง่าย มีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้ชัดเจน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายผลการดำเนินงานและการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนและผู้สนใจได้ทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อบุคคล สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

ประชาชนต้องเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนาง ข ที่กล่าวว่า
 “การตรวจสอบการปฏิบัติงานภาคประชาชน ไม่มีความรู้พอ ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ หากไม่ใช่
 ผลประโยชน์ต่อตัวเอง” (นาง ข (นามสมมุติ). 2557 : สัมภาษณ์)

4. หลักการมีส่วนร่วมผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดเทศบาลตำบลหนอง
 อีบุตรได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด 6 เกณฑ์การประเมิน โดย การวิเคราะห์ผลจาก
 การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ปรากฏว่าเทศบาลมีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดหลักการมีส่วนร่วม มีการเปิดโอกาสให้
 ประชาชนมีส่วนร่วม พนักงานเทศบาล พนักงาน มีความเต็มใจให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งตรวจสอบ
 จากรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการ เทศบาลมีการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถ
 ในการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกิจกรรมวันผู้สูงอายุ แข่งขันกีฬาตำบล
 งานวันเด็ก ประชาชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเสนอปัญหาเกี่ยวกับชุมชนตนเองผ่านเวที
 ประชาคมจัดทำแผน ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบงานโครงสร้างพื้นฐาน เชิญชวนให้
 ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลจัดขึ้น แต่ก็ยังประสบปัญหาทางการรับรู้ข้อมูล
 ข่าวสารของประชาชนเพราะประชาชนบางคน บางส่วนไม่ใส่ใจที่จะรับฟังข้อมูลข่าวสารจากทางเทศบาล
 ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับทางเทศบาล ไม่มีการปลูก
 จิตสำนึกให้ประชาชนเข้าถึงการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนาย ค ที่กล่าวว่า
 “การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เรา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่การปฏิบัติงานของ
 บุคลากรก็เป็นไปตามตัวชี้วัด แต่ควรกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นกว่านี้” (นาย ค
 (นามสมมุติ). 2557 : สัมภาษณ์)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะคือเทศบาลควรมีการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการ
 ปฏิบัติงาน โดยเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทุกครั้ง เทศบาลได้นำหลักการมีส่วน
 ร่วมมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอความคิดเห็นใน
 การตัดสินใจ มีการรับฟังความคิดเห็นและรับฟังปัญหาหรือเรื่องทุกข์ร้อนของประชาชน มีการจัด
 กิจกรรมที่ให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งส่งผลให้การแก้ปัญหาของประชาชนทำ
 ได้อย่างรวดเร็ว ได้นำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีโครงการร่วมมือต่าง ๆ มากมาย
 และได้รับความเห็น คำแนะนำจากประชาชนที่คอยทำงานร่วมกับเทศบาลตำบลหนองอีบุตรอยู่เสมอ
 การบริหารงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมนั้น เป็นหลักที่สำคัญมากอีกหลักหนึ่ง เพราะการมีส่วนร่วมนั้น
 ถือเป็นหัวใจของงานที่จะได้กระทำมานั่นเอง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็น
 แนวทางของงานใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ และตรงต่อเป้าหมายในงานที่จะทำได้มากที่สุด เทศบาลตำบลหนอง

อียิปต์ได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นมีการประชุมย่อยทุกชุมชน เพื่อปรึกษาหารือและคอยสอดส่องดูแลว่าภายในชุมชนว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร ปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือไม่

5. หลักความสำนึกรับผิดชอบผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด ดังนี้
เทศบาลตำบลหนองอียิปต์ได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 4 เกณฑ์การประเมิน โดย การวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ปรากฏว่าเทศบาลได้นำหลักความสำนึกรับผิดชอบไปปฏิบัติงานเทศบาลมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบมีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้พนักงาน ลูกจ้าง ในแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน ให้มีการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แก้ไขปัญหาอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรม ทัวถึง แต่ยังมีปัญหาการออกระเบียบคำสั่ง ประกาศ ในบางประเด็นที่ไม่มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงาน เอกสารไม่ชัดเจน พนักงานบางคนปฏิบัติไม่เต็มที่ในการปฏิบัติงานส่วนรวม ไม่มีหลักความจริงใจไม่มีจิตใจที่เสียสละ ไม่ใส่ใจต่อปัญหาเท่าที่ควร ปฏิบัติงานเฉพาะงานตัวเอง ไม่ให้ความร่วมมือกับกองงานอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะคือเทศบาลควรมีการนำหลักความสำนึกรับผิดชอบมาเป็นแนวปฏิบัติของบุคลากรทุกคน โดยให้ได้ตามตัวชี้วัดที่กำหนด เทศบาลได้นำหลักความสำนึกรับผิดชอบมาใช้ในการปฏิบัติงานทุกงาน โดยส่งเสริมให้บุคลากรของเทศบาลทุกคนตระหนักถึงความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ตนต้องปฏิบัติ โดยมีการระบุตัวชี้วัดของความสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อสามารถวัดและประเมินผลได้ เทศบาลมีการนำหลักความสำนึกรับผิดชอบมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีการเน้นย้ำบุคลากรและเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่มีการประชุม เทศบาลได้นำหลักความรับผิดชอบมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการชมเชยบุคลากรที่มีความรับผิดชอบอยู่เสมอ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ อีกทั้งทำให้พนักงานมีความรับผิดชอบมากขึ้น ในการนำหลักความสำนึกรับผิดชอบมาใช้ในการบริหารถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำให้ประชาชน เพราะเมื่อมีหน้าที่ในการบริหารจัดการที่จะต้องกระทำของตนให้ตรงต่อเวลา ความเหมาะสม การแก้ไขปัญหาของชุมชนเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระที่สามารถกระทำได้ โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สามารถแก้ไขได้ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักต่อความรับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนายเชียว ที่กล่าวว่า “พนักงานบางท่าน ไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารให้ความสนใจเฉพาะบุคคล ทำให้พนักงานที่ไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์ปฏิบัติงานแบบไม่เต็มกำลัง และเต็มใจ” (นายเชียว (นามสมมุติ). 2557 : สัมภาษณ์)

6. หลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด ดังนี้ เทศบาลตำบลหนองอีบุตรได้มีการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด 14 เกณฑ์การประเมิน โดย การวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ปรากฏว่าเทศบาลปฏิบัติงานตามหลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร พนักงาน ลูกจ้าง ได้ตระหนักถึงการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน มีการรณรงค์ให้พนักงาน ลูกจ้าง ประหยัดโดยได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในเทศบาล เพื่อลดปริมาณการใช้วัสดุสิ้นเปลือง มีการประชุมประเมินผลกรอบอัตรากำลัง ให้เหมาะสมกับภารกิจในเทศบาล กำหนดนโยบาย สนับสนุนให้พนักงาน ลูกจ้างได้เข้ารับการศึกษาอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในมาตรฐานตำแหน่งที่รับผิดชอบ มีผลการปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีมาตรฐาน ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด ปัญหาที่เจอ คือ ไม่มีเอกสารรองรับการตรวจประเมินในบางเกณฑ์การประเมิน การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านธรรมาภิบาลเป็นเป้าหมาย และพันธกิจ ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะคือ เทศบาลควรมีการนำหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารงานและการปฏิบัติงาน โดยเน้นถึงความคุ้มค่าและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ เทศบาลได้นำหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ส่วนรวม เลื่อนนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับงาน พัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเป็นระบบ มีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่จะได้รับและผลเสียหายหรือความคุ้มค่าที่เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด ประชาชนได้ประโยชน์อย่างเต็มที่หรือไม่ เทศบาลได้นำหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการตรวจสอบและมีการแจ้งเน้นย้ำอยู่เสมอ เทศบาลได้นำหลักความคุ้มค่า มาใช้ในเรื่องการบริหารงานการเงินมากที่สุด เพราะเงินทุกบาททุกสตางค์ได้มาจากภาษีของประชาชนที่ต้องมีหน้าที่เสียภาษี และเงินในส่วนนั้นได้นำมาใช้ประโยชน์ให้เกิดมากที่สุด การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้คุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ของรัฐ บริหารงานด้วยความประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผล

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 58 ตัวชี้วัด 75 เกณฑ์การตรวจประเมิน พบว่าเทศบาลได้ปฏิบัติตาม
ตัวชี้วัด เป็นรายด้าน ดังนี้

1. หลักนิติธรรม มีทั้งหมด 21 ตัวชี้วัด 27 เกณฑ์การประเมินผู้ศึกษาได้ทำผลการวิเคราะห์
ตามตัวชี้วัดโดยผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 21 ตัวชี้วัด 26 เกณฑ์การประเมิน ดังนี้
 - 1.1 มีรายงานการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการหลายช่องทาง
 - 1.3 มีการจัดรวบรวมเอกสารและมีขั้นตอนในการขอรับบริการที่ชัดเจน
 - 1.4 มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน
 - 1.5 มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละ
เรื่องของการให้บริการอย่างชัดเจน
 - 1.6 มีข้อมูลหมายเหตุอ้างอิงปรากฏในเอกสารคำสั่งทุกฉบับ

- 1.7 มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเช่นรายงานการสำรวจต่างๆ
รายงานการประชุมจัดทำแผนชุมชน
- 1.8 มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน
- 1.9 มีระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
- 1.10 มีเอกสารตอบรับและการแจ้งผลการดำเนินงาน
- 1.11 ไม่มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ
- 1.12 หน่วยงานไม่เคยมีคำสั่งที่ขัดต่อกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมา
- 1.13 มีระเบียบ/ขั้นตอนระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องคัดค้านหรืออุทธรณ์
- 1.14 มีเอกสารชี้แจงสรุปผลการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อผู้ร้องตามระเบียบขั้นตอน
- 1.15 มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่อง
ของการให้บริการอย่างชัดเจน
- 1.16 มีป้ายบอกขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาแต่ละขั้นตอนแต่ละเรื่อง
ของการให้บริการอย่างชัดเจน
- 1.14 มีการประชุมเพื่อการทบทวนกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ
- 1.18 มีระเบียบ/ขั้นตอนการการพิจารณาคำร้องข้อเสนอนะหรือความคิดเห็น
- 1.19 มีเอกสารตอบรับการแจ้งผลการดำเนินงาน
- 1.20 ก่อนการประกาศระเบียบคำสั่งมีการประชุมชี้แจงรับฟังความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงาน
- 1.21 นโยบาย/แผนงาน/โครงการของหน่วยงานสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง
- 1.22 มีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้าน
- 1.23 มีเอกสารโครงสร้างหน่วยงานและรายละเอียดงานตามตำแหน่ง (job
description)
- 1.24 มีคำสั่งหรือระเบียบให้อำนาจผู้ใต้บังคับบัญชา
- 1.25 มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 1.26 มีรายงานความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 1 เกณฑ์ คือ เทศบาลไม่มีผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง
ผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะเห็นควรให้ผู้บริหารได้ใส่ใจ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการ
ดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิจัยหรือผลงานวิชาการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิจัยเกี่ยวกับความเห็นของ
ประชาชนเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจของเทศบาล เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจประเมิน
ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.2560 และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น
- นอกจากนี้มีเกณฑ์การประเมินที่ผ่าน แต่ไม่มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงาน สำหรับการ
ตรวจประเมิน เห็นควรให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องได้จัดทำเอกสาร และจัดเก็บเอกสารให้เป็นปัจจุบันให้มาก
ที่สุด เพื่อที่จะได้มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

2. หลักคุณธรรมมีทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 4 เกณฑ์การประเมิน โดยเทศบาลได้ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน

2.1 ไม่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือกฏข้อบังคับจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมไม่มีการร้องเรียนผู้บริหารองค์กรต่อหน่วยงานใดในเรื่องผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

2.2 ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย

2.2.1 การกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงานมีเอกสารที่แสดงถึงกรอบจริยธรรมและคณะกรรมการด้านจริยธรรมของหน่วยงาน

2.2.2 การจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำ (ทุกปี) มีเอกสารรายงานผลกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน

2.2.3 ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยยึดหลักความสามารถเป็นธรรมมีระบบการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจนเช่นเกณฑ์ต่างๆ ที่นำมาพิจารณาความดีความชอบ

ปัญหาและอุปสรรค คือมีเกณฑ์การประเมินที่ผ่าน แต่ไม่มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงาน สำหรับการตรวจประเมิน เห็นควรให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องได้จัดทำเอกสาร และจัดเก็บเอกสารให้เป็นปัจจุบันให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

3. หลักความโปร่งใสมีทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด 17 เกณฑ์การประเมิน โดยเทศบาลตำบลหนองฮีบุตรได้ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน 12 ตัวชี้วัด 17 เกณฑ์การตรวจประเมิน ดังนี้

3.1 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง

3.1.1 มีรายงานการตรวจสอบภายในหน่วยงาน

3.1.2 มีรายงานผลการประเมินจากหน่วยงาน

3.1.3 มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง

3.1.4 มีช่องทาง/วิธีการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงานหลายทาง

3.1.5 มีการประชุม/ประเมินผลประสิทธิภาพของ

3.2 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ

3.2.1 มีการรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์สั่งการอย่างเป็นระบบ

3.2.2 มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นหลายช่องทาง

3.2.3 ไม่มีข้อร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคคลในหน่วยงาน

3.2.4 มีเอกสารรายงานการประชุมหรือเอกสารชี้แจงต้นทุนสัญญาซื้อขายรายรับรายจ่ายโดยไม่ปิดบัง

3.2.5 มีกฎระเบียบกระบวนการ/ขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

3.3 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

3.1.1 มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง

3.1.2 มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง

นอกจากนี้เกณฑ์การตรวจประเมินบางข้อ หน่วยงานได้มีการปฏิบัติงานจริง แต่ไม่มีเอกสารรองรับ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านได้จัดทำเอกสารให้เป็นปัจจุบันให้มากที่สุด และสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

4. หลักการมีส่วนร่วมมีทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด 6 เกณฑ์การประเมิน โดยเทศบาลตำบลหนองอีบุตรได้ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน 5 ตัวชี้วัด 6 เกณฑ์การตรวจประเมิน ดังนี้

4.1 หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

4.1.1 มีรายงานความพึงพอใจของประชาชนที่รับบริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

4.1.2 มีรายงานการติดตามผลการให้บริการประชาชน

4.2 หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน

4.2.1 มีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วม

ของประชาชน

4.2.2 มีระเบียบคำสั่งประกาศเกี่ยวกับการขอใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน

เพื่อกิจกรรมสาธารณะหรือกลุ่มองค์กรในชุมชน

4.2.3 มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลาย

5. หลักความสำนึกรับผิดชอบ มีทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด 6 เกณฑ์การประเมิน โดยเทศบาลตำบลหนองอีบุตรผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ตัวชี้วัด 6 เกณฑ์การตรวจประเมิน ดังนี้

5.1 หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.1 มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง

5.1.2 มีรายงานการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องแผนรวมของหน่วยงาน

5.2 หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล

5.2.1 มีเอกสารที่แสดงหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (job description)

5.2.2 มีระเบียบวิธีการดัชนี/ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5.2.3 มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รายบุคคลตามดัชนีวัดผล

การปฏิบัติงาน

6. หลักความคุ้มค่า มีทั้งหมด 12 ตัวชี้วัด 16 เกณฑ์การประเมิน โดยเทศบาลผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 12 ตัวชี้วัด 15 เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

6.1 หน่วยงานมีการประหยัด

6.1.1 ไม่มีการร้องเรียนบุคลากรของหน่วยงานต่อหน่วยงานใดในเรื่อง

ผลประโยชน์ทับซ้อน

6.2 หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6.2.1 มีประชุมประเมินอัตรากำลังและจัดทำแผนการอัตรากำลังภายในหน่วยงาน
ทุกรอบปี

6.2.2 วุฒิศึกษาหรือประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรสอดคล้องกับ
ตำแหน่งความรับผิดชอบ

6.2.3 มีนโยบายระเบียบวิธีการและการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้
บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้

6.2.4 มีการใช้ระบบการบริหารงานด้วยคอมพิวเตอร์ไม่น้อยกว่า 2 ระบบ

6.2.5 รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รายบุคคลได้ตามเป้าหมายไม่น้อย
กว่าร้อยละ 90

6.2.6 มีระบบประเมินผลบุคลากรที่มีมาตรฐาน

6.3 หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน

6.3.1 มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของหน่วยงาน

6.3.2 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล

6.3.4 มีระเบียบ/ขั้นตอนการการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือรับเรื่องราวร้องทุกข์

6.3.5 มีการประชาสัมพันธ์ในการให้คำปรึกษา/รับเรื่องราวร้องทุกข์

6.3.6 มีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

6.3.7 มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

6.3.8 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 1 เกณฑ์การประเมิน คือ ผลการปฏิบัติของหน่วยงานไม่มี
ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานตามแผน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ผู้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะเห็นควรให้ผู้บริหารได้กำชับผู้ปฏิบัติงานให้ได้ผลการปฏิบัติตาม
แผนการปฏิบัติงานที่ตั้งไว้ โดยการตรวจสอบ ติดตามผล โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงภารกิจ
ของเทศบาล เพื่อให้ติดตามการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ตั้งไว้ให้เป็นไปตามเกณฑ์การปฏิบัติงานตาม
แผนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินบางรายการ เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานจริง แต่ไม่มีเอกสาร
รองรับการปฏิบัติงาน ซึ่งเห็นควรกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้จัดทำเอกสารให้เป็นปัจจุบัน สามารถ
ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านนิติธรรมปัญหาที่พบ คือ หน่วยงานไม่มีผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชน ปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดจากการปฏิบัติงานของเทศบาลมีการนำหลักนิติธรรม มาปฏิบัติตาม แต่ไม่มีการทำผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการ เนื่องจากไม่เคยเข้ารับการประเมินตามเกณฑ์การตรวจประเมินของสถาบันพระปกเกล้า และเกณฑ์ที่ผ่านการประเมินบางเกณฑ์ยังไม่ชัดเจน เกณฑ์การประเมินบางข้อ ไม่มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้มีการปฏิบัติงานจริง การบริการประชาชนผู้รับบริการยังขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนในการทำงานของเทศบาลขาดการตระหนักรู้ถึงประโยชน์ส่วนรวม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง ทำให้ประเด็นดังกล่าวเกิดปัญหามากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตียา วิเศษษฐ์ (2555) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรี พบว่า

1. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมหลักความรับผิดชอบหลักความคุ้มค่าหลักนิติธรรมหลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมมีค่ามากและรองลงมาตามลำดับ

2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านบึงจังหวัดชลบุรีจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลและระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยประชาชน

2.2 มีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในระดับจังหวัดและมีการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีการกระตุ้นให้สื่อมวลชนท้องถิ่นเสนอข้อมูลทั้งในด้านบวกและด้านลบขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรมีการศึกษาดูงานยังองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลด้านธรรมาภิบาลหรือที่ได้รับรางวัลองค์การบริหารส่วนตำบลดีเด่นเพื่อนำรูปแบบมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ด้านหลักคุณธรรม ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน แต่ยังพบปัญหาตามเกณฑ์การตรวจประเมิน คือไม่มีเอกสารรองรับการปฏิบัติงาน ไม่มีเอกสารที่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถตรวจสอบได้ ด้านการกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงานเทศบาลเอง ขาดการส่งเสริมผลักดันให้เจ้าหน้าที่เกิด

จิตสำนึกและยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง และขาดมาตรการบังคับในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรม ซึ่งควรมีข้อกำหนดโทษทางวินัยการเกิดข้อโต้แย้งหรือต้องตีความในความไม่ชัดเจนของประมวลจริยธรรมของแต่ละหน่วยงานเช่นการไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ ขาดความสามัคคี การเบียดบังเวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขก่อนการกระทำผิด จะลุกลามเพิ่มระดับความรุนแรงถึงขั้นทุจริตคอร์รัปชันทำให้ประเด็นดังกล่าวเกิดปัญหามากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภพ ชุกชุม (2555) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอีสานเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอีสานเขต อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด คือ ต้องการให้กระจายงบประมาณแต่ละด้านลงสู่หมู่บ้านให้เท่าเทียมกันรองลงมา คือ การจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานต้องการให้เปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมมากขึ้นควรจัดให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีเครื่องออกกำลังกายสนามกีฬาและสนามเด็กเล่นในหมู่บ้านสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการให้คณะผู้บริหารลงพื้นที่เพื่อใกล้ชิดประชาชน ตามลำดับ

ด้านหลักความโปร่งใส ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่พบปัญหาตามเกณฑ์การตรวจประเมินบางเกณฑ์การประเมินไม่มีเอกสารรองรับ ผู้ศึกษามีความเห็นว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องภารกิจที่หน่วยงานให้บริการเป็นเพราะการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการตลอดจนการจัดระบบหมวดหมู่เอกสารราชการมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและยังเป็นตัวช่วยสำคัญที่จะสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐได้กล่าว คือ หากหน่วยงานของรัฐสามารถจัดทำระบบการจัดข้อมูลข่าวสารของราชการและหมวดหมู่เอกสารราชการที่เป็นมาตรฐานโดยที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจสามารถดำเนินงานไปได้อย่างถูกต้องไม่ติดขัดเพราะเข้าใจในกระบวนการทำงานต่างๆในการดำเนินงานเชิงข้อมูลข่าวสารของราชการผลที่จะเกิดขึ้นประการหนึ่งคือความผิดพลาดในการดำเนินงานเชิงข้อมูลข่าวสารจะลดน้อยลงการสิ้นเปลืองทรัพยากรทั้งในเชิงบุคลากรและงบประมาณก็จะลดลงตามไปด้วยในขณะเดียวกันหากมาตรฐานการทำงานเป็นชุดของคำอธิบายที่มีระบบการทำงานรองรับถูกต้องสอดคล้องกับระเบียบทางราชการย่อมทำให้เมื่อมีการตรวจสอบทั้งจากหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานภาคเอกชน (ทั้งในประเทศและต่างประเทศ) จะส่งผลให้ได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสทำให้เกิดปัญหาในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธรัตน์ ตรีสง่า (2553) ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้านโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ คือ ด้านหลัก

คุณธรรมด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ต้องการให้มีการตรวจสอบการทำงานอย่างโปร่งใส ควรมีการทำงานอย่างเปิดเผยและมีการปรึกษาหารือกับประชาชนด้วยต้องให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นมากกว่านี้และควรมีความซื่อสัตย์ในการทำงาน

ด้านการมีส่วนร่วม ไม่พบปัญหาตามเกณฑ์การตรวจประเมิน ผู้ศึกษาเห็นว่าควรส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเพราะประชาชนยังไม่มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองรูปแบบเทศบาลมากนักเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับรูปแบบเทศบาลควรจะมีการกระตุ้นให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้แก่เทศบาลต่อไปและอาจเป็นเพราะว่าปัจจัยพื้นฐานของบุคคลมีการรับรู้หรือให้ความสนใจในเรื่องต่างๆแตกต่างกันการรับรู้จะเกิดมากขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลในการรับรู้ได้แก่ลักษณะของผู้รับรู้อัตลักษณ์ของสิ่งเร้าเมื่อมีสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีการรับรู้เกิดขึ้นก่อนทำให้เกิดปัญหาในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประดิษฐ์ อุดา (2554) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยอำเภอนิคมน้ำอ้อม จังหวัดมุกดาหาร พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้หลักนิติธรรม รองลงมา ได้แก่ด้านการใช้หลักคุณธรรมด้านการใช้หลักความโปร่งใสและด้านการใช้หลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยตามลำดับความสำคัญ คือ ควรวางกฎระเบียบและข้อบังคับการปฏิบัติงานที่ชัดเจนควรกำกับดูแลให้มีการถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของเทศบาลควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการตัดสินใจของคณะผู้บริหารเทศบาลควรประชุมชี้แจงรายละเอียดของงบประมาณและบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสและควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ

ด้านหลักความสำนึกรับผิดชอบ ไม่พบปัญหาตามเกณฑ์การตรวจประเมิน ผู้ศึกษาเห็นว่ายังมีปัญหาที่นอกเหนือจากเกณฑ์การตรวจประเมิน ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ประสบการณ์ ยังใช้ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เป็นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่คลาดเคลื่อนเนื้อหาที่มีประโยชน์ข่าวสารน้อยเกินไปประชาชนไม่ถึงการบริการ ให้เกิดปัญหาในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ทิพพากร พันสาย (2554) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร พบว่า

1. สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธรโดยภาพรวมพบว่าสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธรมีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักกานมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักด้านค้ำค้ำ และด้านหลักความโปร่งใสตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษาโดยรวมมีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร พบว่าเกิดความขัดแย้งภายในองค์กรโดยมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องและสมาชิกสภายังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนการบริหารงบประมาณใช้รูปแบบตกลงราคาเพื่อกระจายงบประมาณให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านจำนวนกิจกรรม/โครงการมีจำนวนมากและประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจในการออกข้อบังคับตำบล ทำให้งบประมาณกระจุกตัวในบางพื้นที่ นอกจากนี้ยังขาดการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและไม่ค่อยจะยกย่องผู้มีผลงานดีเด่น

ด้านหลักความค้ำค้ำ ปัญหาที่พบ คือ การปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่ประสบความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนงาน ไม่ถึงร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การตรวจประเมินของสถาบันพระปกเกล้า ผู้ศึกษาเห็นว่า สาเหตุของของการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะด้านงบประมาณ ระยะเวลาในแต่ละห้วงมีการคลาดเคลื่อนไปจากแผนที่กำหนดไว้ ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นตามแผน บุคลากรขาดความตระหนัก ความรับผิดชอบในส่วนที่ยังบกพร่อง ควรส่งเสริมให้เข้าร่วมการอบรมสัมมนาส่งเสริมให้เกิดการศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มากขึ้นไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา เพ็งภู (2554) ศึกษาแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงามจังหวัดกำแพงเพชรโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักความโปร่งใสด้านหลักความรับผิดชอบด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความค้ำค้ำ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอโพนทองจังหวัดกำแพงเพชร

3.1 ด้านหลักนิติธรรมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณอย่างแท้จริง

3.2 ด้านหลักคุณธรรมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและนำข้อคิดเห็นนั้นมาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม

3.3 ด้านหลักความโปร่งใสพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์รายรับ-รายจ่ายหรือข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้นและทั่วถึงเช่นการแจกเอกสาร ให้ประชาชนทุกครอบครัวการออกเสียงตามสายทุกเช้า – เย็น ฯลฯ

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาของประชาชนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเพื่อรอการแก้ไข

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในการนำปัญหาความต้องการของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถต้องรับผิดชอบต่อโครงการ/กิจกรรมดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่าพบข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ กำหนดสัดส่วนการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของสำนักงานโดยเปรียบเทียบงบประมาณเกี่ยวกับการลงทุนในการดำเนินโครงการรวมถึงควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดมีการให้รางวัลกรณีที่สามารถลดค่าใช้จ่ายให้ประหยัดได้เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

จากการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาล ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลเพราะต้องการให้หน่วยงานมีระบบงานที่โปร่งใสเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ไว้วางใจในการทำงานของคณะผู้บริหาร ชำระราชการประจำ สร้างความเชื่อมั่น และประสานความร่วมมือกับชุมชนต่าง ๆ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ด้านหลักนิติธรรม ระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบัญญัติ ของเทศบาลตำบลให้ประชาชนและผู้สนใจทราบ และเทศบาลตำบลมีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามระเบียบหรือกฎหมาย กำหนด ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารและพนักงานของเทศบาลให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค และผู้บริหาร บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน ด้านหลักความโปร่งใสเทศบาลตำบลควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเอกสารและสามารถที่จะตรวจสอบได้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหาร บุคลากร

ให้ความสำคัญกับประชาชน โดยร่วมรับฟังความคิดเห็นและร่วมเสนอความต้องการ ด้านหลักความสำนึกรับผิดชอบ เทศบาลมีแผนควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบ การติดตาม แก้ไข ปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนในเรื่องราวต่าง ๆ ด้านหลักความคุ้มค่า ในการจัดทำแผนพัฒนา และ ปฏิบัติว่าโครงการไหนมีความจำเป็นเร่งด่วนก่อนหลัง เช่นการจัดซื้อจัดจ้างเน้นความประหยัด คุ้มค่าให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เสาวรส (2556) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลัก นิติธรรม ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด พบว่า จำแนกตามเพศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดโดยภาพรวมแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ บุคลากรในองค์กรทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารและข้าราชการประจำจะต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ ยึดถือระเบียบวินัย ทุกฝ่ายต้องมีการเคารพความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ข้อมูลของแต่ละฝ่ายควรมีความชัดเจนถูกต้อง ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมคิด ร่วมเสนอความคิดเห็น และเคารพการกระทำของบุคคลอื่น ให้บุคลากรขององค์กรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย และต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณ ชินคำ (2555) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

3.1 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ

3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ตั้งนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

1.1 ให้ผู้บริหารกำหนดวิธีการในการคัดเลือกคณะกรรมการชุมชนที่สามารถเป็นตัวแทนชุมชนซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนนั้นเกิดประโยชน์จริง ๆ กับชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอแนะความเป็นไปในการจัดสินใจปัญหาของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความเห็น การไต่สวนสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ รวมถึงการปรับปรุงประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพให้มากขึ้น

1.2 เทศบาลควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมงาน เพื่อติดตามประเมินผล และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินมาตรฐานจากคณะกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารประชุมร่วมกับบุคลากรในเทศบาล เพื่อแต่งตั้งคณะทำงานโดยคณะกรรมการจะทำหน้าที่ติดตาม ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองอีบุตร มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายกรอบทิศทางและแผนส่งเสริมธรรมาภิบาลวิเคราะห์และติดตามเร่งรัดปรับปรุงกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการตามภารกิจให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

1.3 ผู้บริหารต้องมีความจริงจังในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมากที่สุด มีประสิทธิภาพมากขึ้น เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องจัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบระเบียบให้เป็นปัจจุบันให้มากที่สุด

1.4 การนำตัวอย่างเทศบาลที่สามารถบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจนได้รับรางวัลมาเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานทำให้มีสถานที่แลกเปลี่ยนศึกษาดูงานในพื้นที่และไม่ทำให้มีข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมเพื่อที่นำมาปรับใช้งานในท้องถิ่นได้เหมาะสมยิ่งมากขึ้น

1.5 ควรมีการส่งเสริมองค์ความรู้ของบุคลากรของเทศบาลตำบลหนองอีบุตรในทุกฝ่าย เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

1.6 การจัดทำแผนส่งเสริมธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลหนองอีบุตรซึ่งประกอบด้วย

1.6.1 วิสัยทัศน์พันธกิจเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์

1.6.2 โครงการ/กิจกรรมงบประมาณและตัวชี้วัดผลสำเร็จ

1.6.3 การติดตามประเมินผลเป็นหน้าที่ของคณะทำงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบเพื่อประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักความรับผิดชอบต่อองค์การต่อการบริหารงานตามรูปแบบธรรมาภิบาลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและวิธีการที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้เทศบาลตำบลหนองอีบุตรสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. คู่มือเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2552.
- . กฎหมายระเบียบและข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง, 2539.
- กันตียา วิเศษขจร. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ร.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- เกษม วัฒนชัย. ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา, 2546.
- โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการ และมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2550.
- . การมอบอำนาจให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองฮีบุตร, 2557 ก.
- . แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลตามหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองฮีบุตร, 2557 ข.
- . แต่งตั้งคณะกรรมการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการประชาชน. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองฮีบุตร, 2557 ค.
- . แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงภารกิจเทศบาลตำบล. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองฮีบุตร, 2557 ง.
- คำสั่งเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองฮีบุตร, 2557 จ.
- จตุพร ผ่องสุข. การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.ม. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2550.

- จินตนา เสาวรส. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างสี่สุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2556.
- ชนะศักดิ์ ยูบุรณ์. กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance). กรุงเทพฯ : ขพิชการพิมพ์, 2543.
- ถวิลวดี บุรีกุล. ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2547.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- นิภาพร อุดรพิมพ์. การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- นิรันดร พงพล. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ. การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2542.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี. ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล : รายงานการวิจัย. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2544.
- บันทึกroyางานการประชุม. จัดทำแผนสามปี พ.ศ.2558-2560. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองอีบุตร, 2557.
- . การลดระยะเวลาการปฏิบัติงานราชการเพื่อประชาชน. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองอีบุตร, 2557 ก.
- ประกาศเทศบาลตำบล. ข้อตกลงในการปฏิบัติราชการระหว่างพนักงานเทศบาลกับผู้บริหารประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองอีบุตร, 2557 ข.
- . คณะทำงานปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองอีบุตร, 2557 ค.
- . คณะทำงานปรับปรุงภารกิจของเทศบาล. กาฬสินธุ์ : เทศบาลตำบลหนองอีบุตร, 2557 ง.
- ประดิษฐ์ อุก่า. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร. สารนิพนธ์ ropic. ชัยภูมิ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2554.

- ประเทศ หานามชัย. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554.
- ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม ธนาคารออมสิน, 2542.
- ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และ รัชณี ภูตระกูล. ธรรมาภิบาลกับสังคมไทย. 2550.
<<http://www.tsu.ac.th/office/eso/STRD/doc>> 1 ธันวาคม 2557.
- ปรีชา เพ็งภู. แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรามงกุฎ จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ รม. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2554.
- พรนพ พุกกะพันธ์. จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ ดร.พรนพ, 2545.
- พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.
ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 120. ตอนที่ 100 ก. หน้า 1-16. 9 ตุลาคม 2546.
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ก. ตอนที่ 108 ก. หน้า 35-40. 16 ธันวาคม 2542.
- พิทยา บวรวัฒนา. ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- พิสมัย แจ่มอารมณ์. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงครามอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1-4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2513.
- ลิขิต ธีรเวคิน. การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2542.
- วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือจังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์กรและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2545.
- สถาบันพระปกเกล้า. ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2550.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2546.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร (Management). กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2538.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. กรุงเทพฯ : สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2544)

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. การเสริมสร้าง Good Corporate Governance ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย. 2542.
<<http://www.sec.or.th/secrgen/pubstaat/pub/research/goodcg>> 20 เมษายน 2558.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.
- สุคนธรส ศรีชัยเชิด. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- สุดจิต นิमितกุล. กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2543.
- สุทัศน์า สุทธิกุลสมบัติ. ธรรมาภิบาล (Good Governance) คืออะไร. 2550.
<<http://ipc.wikipedea.ovg/wiki>> 14 พฤษภาคม 2557.
- สุนันทา ภูผิวแก้ว. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- สุพรรณ ชินคำ. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาแซง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.
- อมรา พงศาพิชญ์ และนิตยา กัทลีระตะพันธ์ (บก). องค์กรให้ทุนเพื่อประชาสังคมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- อรัญญา ใจแก้ว. การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ropic. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ใช้สัมภาษณ์บุคลากรในเทศบาลตำบลหนองฮีบุตรเกี่ยวกับหลักการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล 6 ประการ ตามกรอบตัวชี้วัดของสถาบัน
พระปกเกล้า ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความ
รับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

1.หลักนิติธรรม

1.1 หน่วยงานมีความผูกพันต่อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
1. ก่อนการปฏิบัติงาน หรือตัดสินใจของหน่วยงานที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนจะมีการรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ และมีผลการวิเคราะห์วิจัยแล้วว่ามีผลดีแก่ประชาชน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงขั้นตอนการบริการในด้านต่างๆ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
3. มีการให้ข้อมูลการให้บริการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ประชาชนใช้บริการโดยไม่ปิดบังเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
4. มีขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
5.มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่างๆ ทันทตามกำหนดและตามลำดับก่อนหลัง				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
6. การพิจารณาออกคำสั่งต่างๆได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องครบถ้วน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
7.มีการเปิดโอกาสที่จะให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่หรือประชาชนก่อนการดำเนินการใดๆ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
8.มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
9. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต้องมีความเป็นธรรมเสมอภาค				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
10.ในรอบปีที่ผ่านมาหน่วยงานไม่เคยเพิกถอนคำสั่งเพราะขัดกฎหมาย				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
11.ประชาชนต้องมีสิทธิในการคัดค้านหรืออุทธรณ์ต่อการให้บริการที่ไม่เป็นธรรม				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
12.มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของการให้บริการ และตามลำดับ ก่อนหลัง				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
13.การพิจารณาเรื่องร้องเรียน หรือตัดสินคดี ยึดหลักกฎหมายอย่าง เป็นธรรมทุกฉบับ ไม่เลือกปฏิบัติ และตามลำดับก่อนหลัง				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1.2 กฎระเบียบของหน่วยงานมีความถูกต้องตามกฎหมาย

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
14.มีการตรวจสอบหรือทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้ ทันสมัยและเหมาะสมอยู่เสมอและไม่ขัดรัฐธรรมนูญ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
15.มีการพิจารณาคำร้อง ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงให้วิธีการปฏิบัติราชการที่ดีขึ้นและแจ้งผลการดำเนินงานให้ทราบ				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
16.มีการตรวจสอบกฎระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศที่เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

1.3 ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
17. คณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดของหน่วยงาน มีความอิสระในการทำงาน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
18.เจ้าหน้าที่สามารถคัดค้านการทำหน้าที่ของกรรมการหรือผู้มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆ ของหน่วยงานที่ไม่เป็นกลาง				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
19. มีการกระจายอำนาจสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาระดับรองลงมา				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
20.การให้บริการประชาชนยึดหลักความเสมอภาค				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
21. การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ยึดหลักความเป็นธรรม				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

2. หลักคุณธรรม

2.1 ปลอดภัยจากการคอร์รัปชัน

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
22. ไม่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือกฎข้อบังคับจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

2.2 ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
23. มีการกำหนดกรอบจริยธรรมของหน่วยงาน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
24. มีการจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นประจำ(ทุกปี)				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
25.ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยยึดหลักความสามารถ เป็นธรรม				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

3. หลักความโปร่งใส

3.1 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
26.มีระบบการตรวจสอบภายในหน่วยงานที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงที่นำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
27.มีการประเมินผลสม่ำเสมอทุกปีจากหน่วยงานภายนอก				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
28.มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องภารกิจที่หน่วยงานให้บริการ				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
29.มีการกำหนดช่องทาง/วิธีการในการติดต่อร้องเรียนกับหน่วยงาน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
30.มีการปรับปรุงหน่วยงานตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

3.2 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณให้โทษ

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
31.มีการนำความคิดเห็นที่รับฟังได้ไปใช้ปรับปรุงการทำงาน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
32.มีเครื่องมือในการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นที่สะดวก เช่น กล่องรับฟังความคิดเห็น				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
33.บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยมีการกระทำบางอย่างที่เป็นเรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
34.หน่วยงานแสดงต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยการบริการรวมทั้งการ กำหนดค่าบริการที่โปร่งใส เป็นธรรมแก่ประชาชน โดยให้ประชาชนมี ส่วนร่วม				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....
.....

3.3 หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
35.มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในการให้สัมปทาน การออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
36.มีการเผยแพร่รายงานการเงิน และมีใช้ ทางการเงิน ข้อมูลต้นทุน ต่อหน่วยบริการ ข้อมูลการคิดค่าบริการ และผลงาน แก่สาธารณชน ทั่วไปทั้งทางเว็บไซต์และสื่ออื่นๆ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
37.มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับรายจ่ายสู่สาธารณะ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

4. หลักการมีส่วนร่วม

4.1 หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
38. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความเต็มใจและตั้งใจในการบริการประชาชน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
39. มีการติดตามแนะนำให้คำปรึกษาประชาชน อย่างสม่ำเสมอ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

4.2 หน่วยงานมีการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
40. มีการส่งเสริม และพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
41. มีการสนับสนุนพื้นที่จัดกิจกรรมที่ปรึกษาทางวิชาการ งบประมาณในการทำกิจกรรมของประชาชน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
42. มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่ สะดวก				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

5. หลักความสำนึกรับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
43. มีระบบการกระจายข่าวสารข้อมูลของหน่วยงานให้แก่ประชาชน ทราบโดยทั่วถึง				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
44. ผู้บริหารหน่วยงานได้สื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องแผนรวมของหน่วยงานแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

5.2 หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
45. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจน (Job Description)				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
46. มีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน				
ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....				
.....				
.....				

6. หลักความคุ้มค่า

6.1 หน่วยงานมีการประหยัด

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
47. บุคลากรของหน่วยงานไม่เคยถูกร้องเรียนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

6.2 หน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
48. มีการวางแผนการกำหนดอัตราค่าจ้างภายในหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
49. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
50. มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
51. มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ลดขั้นตอนการทำงานเพิ่มปริมาณผลผลิต				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
52. ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
53. ผลงานการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
54. มีการนำระบบการประเมินผลบุคคล การปฏิบัติงานมาใช้ในการบริหารงาน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

6.3 หน่วยงานมีศักยภาพในการแข่งขัน

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
55. มีการกำหนดธรรมาภิบาลเป็นวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของหน่วยงาน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
56. มีการจัดหน่วยงานให้คำปรึกษา/รับเรื่องราวร้องทุกข์				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
57. มีผู้ที่รับผิดชอบในการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

ตัวชี้วัด	การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด			
	มี	ไม่มี	ทำ	ไม่ทำ
58. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในหน่วยงาน				

ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....

นางกนิษฐา คำมูลคร
 ผู้บันทึกการสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

ภาพประกอบการศึกษาค้นคว้า แผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลหนองฮีบุตร

ภาพการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของ อปท.
ตามคำสั่ง ทต. หนองอีบุตรที่ 93/2557 ลงวันที่ 18 เมษายน 2557

ภาพโครงการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้บุคลากรเทศบาลตำบลหนองอีบุตร

จดหมายข่าว

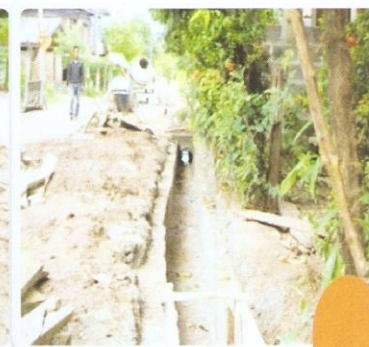
ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓
ประจำปี ๒๕๕๗

สำนักงานเทศบาลตำบลหนองอิบบุตร
๑๖๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองอิบบุตร
อำเภอกัญห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๕๖๒๔๐
WWW.NONGIBUT.GO.TH

ประเพณีสงกรานต์ นับว่าเป็นวันสำคัญของชาวไทยทุกคนที่ปฏิบัติกันมาแต่ช้านานจนปัจจุบัน ในงานจะมีกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ การฟ้อนภูไท การประกวดผู้สูงอายุสุขภาพดี การแข่งขันกีฬาเตะเปียบ การมอบของชำร่วยและกิจกรรมสนุกสนานอื่น ๆ อีกมากมาย

ก่องช้าง งานทำรางระบายน้ำจากบ้านนางสำเนา ไชยทองศรี ถึง บ้านนายบุญร่วม เพ็ชรสบาย หมู่ 2 ตำบลหนองอิบบุตร อำเภอกัญห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อจัดการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังอย่างเป็นระบบ

ภาพการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการหลายช่องทาง

ภาพหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/การโฆษณาผ่านรถกระจายเสียง

ภาพการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับ พ.ร.บ ข้อมูลข่าวสาร

ภาพการบริการจัดเก็บภาษี/จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุนอกสถานที่

ภาพประชุมประชาคมหมู่บ้าน

ภาพประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ชื่อ นางกนิษฐา คำมูลคร
วันเกิด วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 437 หมู่ที่ 4 บ้านห้วยผึ้ง ตำบลนิคมห้วยผึ้ง
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46240
ตำแหน่งหน้าที่การงาน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน เทศบาลตำบลหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46240

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาการบัญชี โรงเรียนพณิชยการพลาญชัย
ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. 2540 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2543 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2559 ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

